

KIN.430.4.2023

Nr ewid.14/2024/P/23/018/KIN

Informacja o wynikach kontroli

REALIZACJA WYBRANYCH INWESTYCJI PRZEZ POCZTĘ POLSKĄ S.A.

DEPARTAMENT
INFRASTRUKTURY

MISJA

Najwyższej Izby Kontroli jest niezależna, profesjonalna kontrola zadań publicznych w interesie obywateli i państwa

Informacja o wynikach kontroli

Realizacja wybranych inwestycji przez Poczta Polska S.A.

p.o. Dyrektor Departamentu Infrastruktury

Paweł Zambrzycki
/podpisano elektronicznie/

Wiceprezes Najwyższej Izby Kontroli

Michał Jędrzejczyk
/podpisano elektronicznie/

Prezes Najwyższej Izby Kontroli

Marian Banaś
/podpisano elektronicznie/

Warszawa, (październik 2024)

Najwyższa Izba Kontroli
ul. Filtrowa 57
02-056 Warszawa
T/F +48 22 444 50 00

www.nik.gov.pl

SPIS TREŚCI

WYKAZ STOSOWANYCH SKRÓTÓW, SKRÓTOWCÓW I POJĘĆ.....	4
1. WPROWADZENIE.....	5
2. OCENA OGÓLNA.....	8
3. SYNTEZA WYNIKÓW KONTROLI	10
4. WNIOSKI	14
5. WAŻNIEJSZE WYNIKI KONTROLI	15
5.1. Realizacja strategii w zakresie działalności inwestycyjnej.....	15
5.2. Przygotowanie i realizacja wybranych inwestycji	16
6. ZAŁĄCZNIKI	27
6.1. Metodyka kontroli i informacje dodatkowe	27
Wykaz ocen kontrolowanych jednostek	28
6.2. Analiza stanu prawnego i uwarunkowań organizacyjno-ekonomicznych	29
6.3. Wykaz aktów prawnych dotyczących kontrolowanej działalności	31
6.4. Wykaz podmiotów, którym przekazano informację o wynikach kontroli.....	32

Zdjęcie na okładce:

© Magda Wygralak – stock.adobe.com

WYKAZ STOSOWANYCH SKRÓTÓW, SKRÓTOWCÓW I POJĘĆ

- APM** Automaty paczkowe (z ang. Automated Parcel Machines).
- KEP** Kurier, ekspres, paczka.
- Prawo budowlane** Ustawa z dnia 7 lipca 1994 r. Prawo budowlane (Dz. U. z 2024 r. poz. 725 ze zm.).
- Prawo pocztowe** Ustawa z dnia 23 listopada 2012 r. Prawo pocztowe (Dz.U. z 2023 r. poz. 1640, ze zm.)
- pzp** Ustawa z dnia 11 września 2019 r. Prawo zamówień publicznych (Dz. U. z 2024 r. poz. 1320) – ustawa obowiązująca od 1 stycznia 2021 r.
- PP S.A. /Spółka** Poczta Polska S.A.
- RD** Region dystrybucji – jednostka organizacyjna w strukturze organizacyjnej pionu operacji logistycznych PP S.A.
- RS** Region sieci – jednostka organizacyjna w strukturze organizacyjnej pionu sprzedaży PP S.A.
- sieć pocztowa** System organizacji świadczenia usług pocztowych i wszelkiego rodzaju zasoby stosowane przez operatora wyznaczonego, w szczególności w celu:
- przyjmowania przesyłek pocztowych objętych obowiązkiem świadczenia usług powszechnych z urzędzeń, w których przesyłki pocztowe mogą być nadawane, w szczególności z nadawczych skrzynek pocztowych;
 - segregowania i grupowania przesyłek pocztowych objętych obowiązkiem świadczenia usług powszechnych według ich adresu w celu przemieszczenia z miejsca ich nadania do placówki pocztowej właściwej dla ich doręczenia;
 - doręczania przesyłek pocztowych objętych obowiązkiem świadczenia usług powszechnych pod adresy wskazane na tych przesyłkach. (art. 3 pkt 29 Prawa pocztowego).
- Średnioterminowa Strategia** Średnioterminowa Strategia PP S.A. 2021–2023
- TMS** System wspomagający zarządzanie procesami transportowymi, logistycznymi oraz dystrybucyjnymi (z ang. *transportation management system*).
- usługa pocztowa** Wykonywane w obrocie krajowym lub zagranicznym, zarobkowe:
- realizowane łącznie lub rozdzielnie przyjmowanie, sortowanie, przemieszczanie i doręczanie przesyłek pocztowych oraz druków bezadresowych;
 - prowadzenie punktów wymiany umożliwiających przyjęcie i wymianę korespondencji;
 - realizowanie przekazów pocztowych. (art. 2 ust. 1 pkt 1–2 i 4–5 Prawa pocztowego)

1. WPROWADZENIE

Pytanie definiujące cel główny kontroli

Czy Poczta Polska S.A. prowadziła działalność w ramach wybranych inwestycji w sposób legalny, gospodarny, celowy i rzetelny?

Pytania definiujące cele szczegółowe kontroli

1. Czy sposób przygotowania i realizacji strategii w zakresie działalności inwestycyjnej zapewniał osiągnięcie jej celów?
2. Czy Poczta Polska S.A. rzetelnie, w sposób legalny i gospodarny zrealizowała wybrane inwestycje?

Jednostki kontrolowane

Poczta Polska S.A. (centrala);
Poczta Polska S.A. (Ośrodek Infrastruktury w Katowicach)

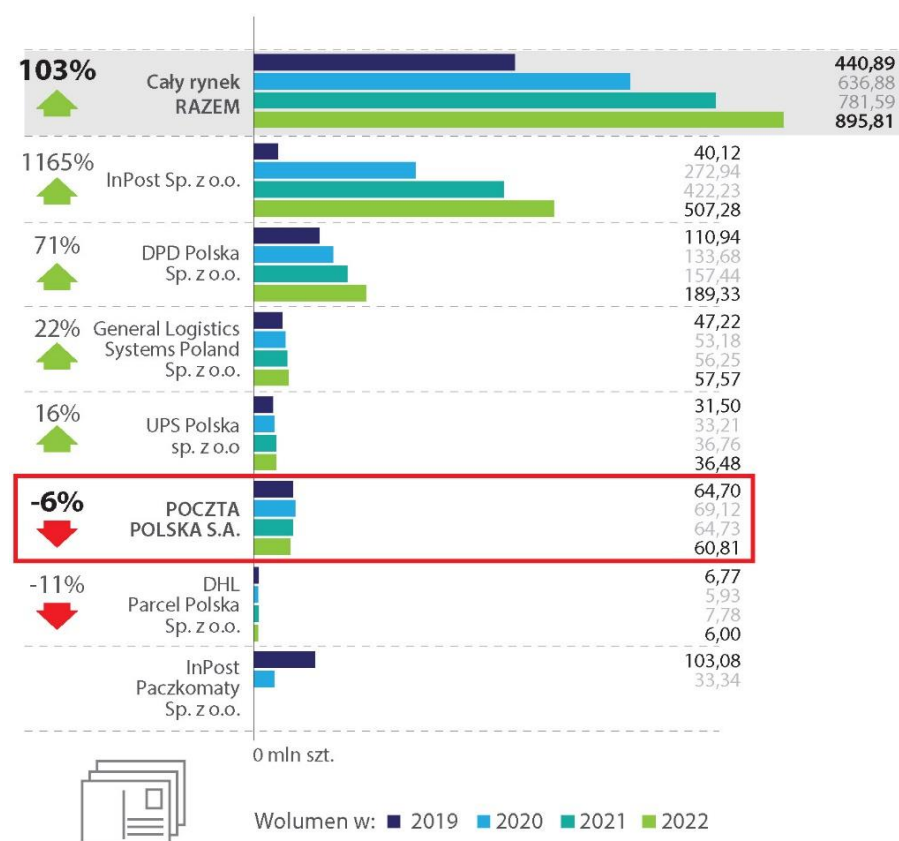
Okres objęty kontrolą

Lata 2020–2023 (I półrocze) z wykorzystaniem dowodów sporządzonych przed lub po tym okresie.

Informatyzacja społeczeństwa i rozwój handlu e-commerce zmienia sposób funkcjonowania rynku usług pocztowych. Rośnie wartość całego rynku, zmienia się struktura usług oraz sposób ich świadczenia przez operatorów pocztowych. Operatorzy pocztowi zmieniają profil świadczonych usług i rozwijają nowe sposoby doręczania przesyłek. Kluczowe znaczenie mają inwestycje w nowe technologie i dostosowanie poszczególnych firm do nowych warunków rynkowych. Według informacji prezentowanych przez Prezesa Urzędu Komunikacji Elektronicznej operatorzy pocztowi na koniec 2022 r. zrealizowali ogółem 1 956,7 mln usług pocztowych, tj. o 21,6 mln usług więcej niż w 2021 r. Wzrost ten wynikał przede wszystkim ze zwiększenia wolumenu przesyłek kurierskich na przestrzeni ostatnich trzech lat o 103 % z 440,9 mln w 2019 r. do 893,9 mln w 2022 r. Wzrostowi w tym segmencie rynku towarzyszył spadek wolumenów przesyłek listowych o 28 % w przeciągu trzech lat z 1246,1 mln w 2019 r. do 895,9 mln w 2022 r.

Infografika nr 1

Rynek pocztowy w Polsce – wolumen przesyłek w latach 2019–2022

Źródło: opracowanie własne NIK (w oparciu o informacje Prezesa UKE).

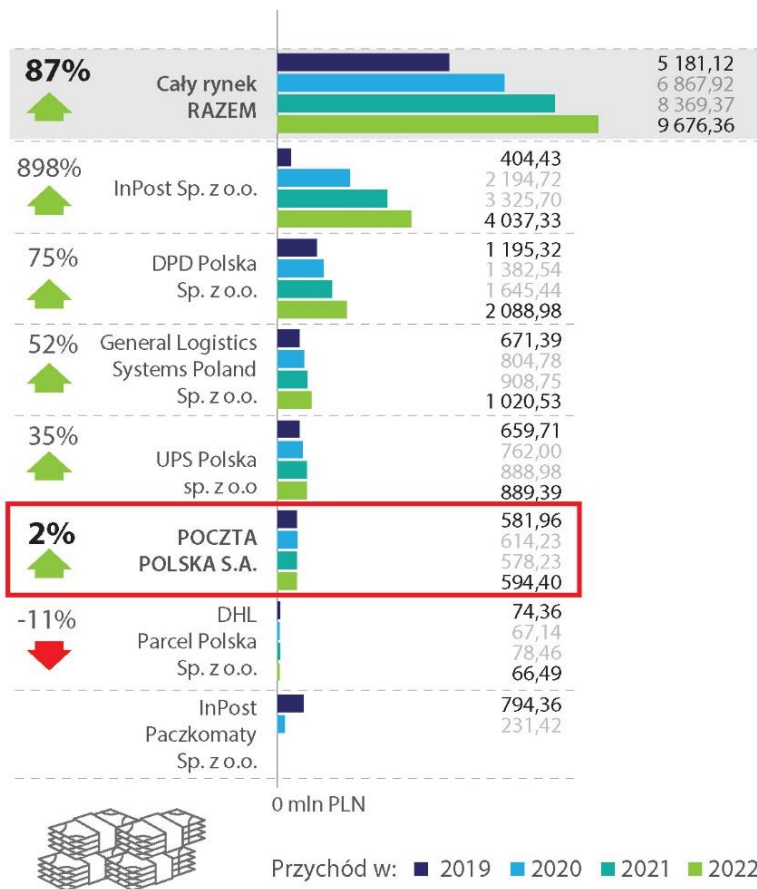
W porównaniu do 2019 r. wolumen zrealizowanych przez Poczczę Polską S.A. usług w 2022 r. zmniejszył się o 6 %, podczas gdy wolumen zrealizowanych przez operatorów alternatywnych usług zwiększył się od 16 % do 1165 %.

W najszybciej rozwijającym się segmencie rynku usług pocztowych, usługach kurierskich, Poczta Polska S.A. pod względem obsłużonego wolumenu przesyłek kurierskich plasowała się na trzecim miejscu z wolumenem na poziomie 60,8 mln (w 2022 r.) podczas gdy lider rynku w tym segmencie osiągnął wolumen 507,3 mln szt.

Poczta Polska S.A. posiadała największy udział w rynku usług pocztowych ogółem w 2022 r. realizując 1 085,0 mln usług pocztowych, co przełożyło się na 55,5 % udziału w wolumenie usług pocztowych ogółem, jednak nie przełożyło się to na zwiększenie zyskowności tej Spółki.

Infografika nr 2

Rynek pocztowy w Polsce – przychody w latach 2019–2022

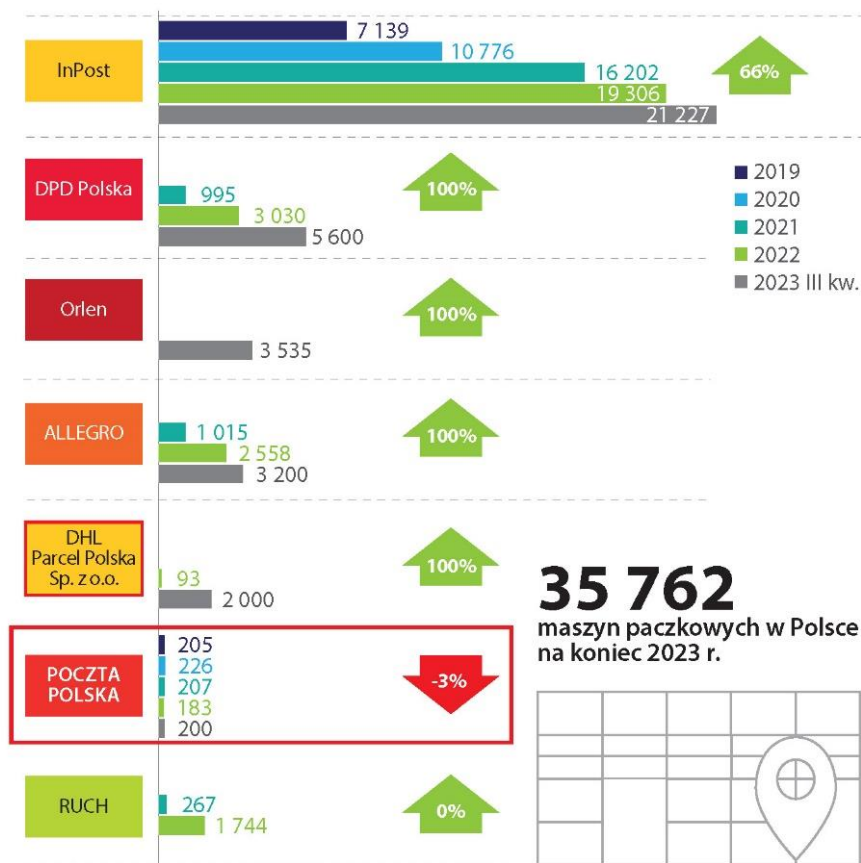
Źródło: opracowanie własne NIK (w oparciu o informacje Prezesa UKE).

Powyższe dane wskazują na obszary działalności Poczty Polskiej S.A., które w przyszłości mogą przyczynić się do rozwoju zarówno konkurencyjności Spółki jak i zwiększenia jej przychodów. Jednocześnie ich realizacja związana jest z koniecznością poniesienia znacznych wydatków.

Szczególnie w obszarze przesyłek KEP¹ i rozwoju sieci automatów paczkowych Poczta Polska S.A. pozostaje daleko w tyle za swoją konkurencją posiadając zaledwie 200 szt. maszyn paczkowych, podczas gdy lider rynku obsługuje ponad 21 tys. takich urządzeń.

¹ Przesyłki kurierskie, ekspresowe i paczkowe.

Infografika nr 3
Maszyny paczkowe w Polsce w latach 2019–2023

Źródło: opracowanie własne NIK (w oparciu o informacje prasowe).

Przeprowadzona przez NIK kontrola sposobu realizacji przez Pocznię Polską S.A. działalności inwestycyjnej objęła próbę siedmiu strategicznych i kluczowych inwestycji. Ich realizacja miała w istotny sposób przyczynić się do rozwoju Spółki, poprawy jakości świadczonych usług i zwiększenia udziału Poczty Polskiej S.A. w rynku usług KEP (kurier, ekspres, paczka), a w konsekwencji do zwiększenia jej przychodów. W większości przypadków kontrola objęła realizację projektów niezakończonych, tj. takich, których termin realizacji przypadał zgodnie z pierwotnymi harmonogramami na 2023 r. i lata następne. Wśród kontrolowanych projektów były zarówno inwestycje budowlane (modernizacja i rozbudowa węzłów ekspedycyjno-rozdzielczych) jak i zakupy inwestycyjne (maszyn do sortowania i systemów komputerowych).

Z uwagi na objęcie tajemnicą przedsiębiorstwa większości materiałów przekazywanych przez przedstawicieli PP S.A. do kontroli, część treści niniejszej informacji o wynikach kontroli została zaprezentowana w formie zbiorczej lub w inny sposób zapewniającej ochronę tajemnicy prawnie chronionej.

2. OCENA OGÓLNA

**Najwyższa Izba
Kontroli negatywnie
ocenia działania
Zarządu Poczty
Polskiej S.A.
w zakresie realizacji
wybranych inwestycji
w latach 2020–2023**

Najwyższa Izba Kontroli negatywnie ocenia działania Zarządu Poczty Polskiej S.A. w zakresie realizacji wybranych inwestycji w latach 2020–2023. Zarząd Poczty Polskiej S.A. realizując wybrane inwestycje działał z naruszeniem obowiązujących przepisów prawa, warunków zawartych umów i niecelowo, a sposób realizacji części kontrolowanych umów naraził Spółkę na nieuzasadnione koszty i był działaniem niegospodarnym. Sposób realizacji kluczowych inwestycji, w odniesieniu do Średnioterminowej Strategii PP S.A. 2021–2023 wskazuje, że Poczta Polska S.A. nie radziła sobie z wyzwaniami rynku, w szczególności związanymi z transformacją cyfrową oraz dynamicznym rozwojem nowoczesnych usług, w tym e-commerce, co miało istotny wpływ na pozycję Spółki na rynku usług pocztowych w segmencie KEP.

Poddane kontroli inwestycje, których łączna wartość przekroczyła 500 mln zł z jednym wyjątkiem zostały ujęte w Średniokresowej Strategii Działalności Spółki na lata 2021–2023, a ich realizacja w założeniu miała prowadzić do osiągnięcia celów strategii. Jednak sposób realizacji trzech z siedmiu kontrolowanych inwestycji uniemożliwił ich ukończenie w założonych ramach czasowych, w konsekwencji odsuwał w czasie osiągnięcie celów strategii.

W czterech kontrolowanych inwestycjach stwierdzono istotne nieprawidłowości na etapie ich przygotowania lub realizacji, dotyczące nieprzestrzegania postanowień zawartych umów. Zarząd PP S.A. nie podejmował także skutecznych działań naprawczych i korygujących w przypadkach gdy inwestycje były realizowane niezgodnie z pierwotnymi założeniami. Sprawując nadzór nad czterema kontrolowanymi projektami nie tylko dopuścił do powstania znacznych opóźnień w ich realizacji, ale także akceptował nienaliczanie kar umownych wykonawcom w dwóch kontraktach, których łączna suma stanowiła 6,8 % wartości tych kontraktów.

Nadzorując realizację inwestycji „zakup automatów paczkowych (APM)” Zarząd PP S.A. dopuścił do powstania wielomiesięcznych opóźnień w realizacji kontraktu, skutkujących między innymi niewykorzystaniem w tym czasie potencjału dynamicznie rozwijającego się rynku KEP w Polsce i niezyskaniem zakładanych przychodów w łącznej kwocie [.....]² mln zł. W konsekwencji nieterminowej realizacji kontraktu Poczta Polska S.A. poniosła koszty z tytułu m.in. dzierżawy powierzchni pod urządzenia paczkowe, energii elektrycznej zużywanej przez ustawione, a nie oddane do użytkowania APM oraz dodatkowych opinii prawnych w toku negocjacji z wykonawcą, oszacowane w łącznej kwocie [.....]³ tys. zł (według stanu na 30 czerwca 2023 r.). Ponadto Zarząd Poczty Polskiej S.A. nie tylko nie naliczył wykonawcy kar umownych za zwłokę w dostarczeniu rozwiązania informatycznego APM oraz w dostawie i instalacji APM, negocjując w zamian niższe kwotowo świadczenia dodatkowe, rabaty i rekompensaty z tytułu nienaliczonych kar, ale także ostatecznie zrzekł się roszczeń z tego tytułu wobec wykonawcy, co było działaniem niecelowym i niegospodarnym.

² Na podstawie art. 5 ust. 2 ustawy z dnia z dnia 6 września 2001 r. o dostępie do informacji publicznej (Dz. U. z 2022 r. poz. 902) i art. 11 ust. 2 ustawy z dnia 16 kwietnia 1993 r. o zwalczaniu nieuczciwej konkurencji (Dz. U. z 2022 r. poz. 1233) wyłączono jawność informacji w zakresie kwoty. Wyłączenia tego dokonano w interesie przedsiębiorcy, który oznaczył tę informację jako tajemnicę przedsiębiorstwa.

³ Na podstawie art. 5 ust. 2 ustawy z dnia z dnia 6 września 2001 r. o dostępie do informacji publicznej (Dz. U. z 2022 r. poz. 902) i art. 11 ust. 2 ustawy z dnia 16 kwietnia 1993 r. o zwalczaniu nieuczciwej konkurencji (Dz. U. z 2022 r. poz. 1233) wyłączono jawność informacji w zakresie kwoty. Wyłączenia tego dokonano w interesie przedsiębiorcy, który oznaczył tę informację jako tajemnicę przedsiębiorstwa.

Zarząd PP S.A. nadzorując realizację umowy na wytworzenie systemu TMS⁴, której realizacja na 13 października 2023 r. była opóźniona blisko o rok nie podjął zdecydowanych działań dyscyplinujących wykonawcę – nie naliczył kar umownych w łącznej wysokości ok. 2400,5 tys. zł. Dopuszczył także do wypłaty trzech zaliczek wykonawcy na łączną kwotę 7750,3 tys. zł w sposób niezgodny z umową.

Poczta Polska S.A. realizując umowę na przebudowę i rozbudowę Węzła Ekspedycyjno-Rozdzielczego Wrocław poniosła nieuzasadnione ekonomicznie wydatki w kwocie [.....]⁵ tys. zł (w związku z zakupem i montażem dodatkowych bram w budynku Węzła Ekspedycyjno-Rozdzielczego).

Realizując inwestycję pn. „Automatyzacja Procesów Logistycznych – Pozyskanie maszyny do sortowania przesyłek KEP dla Węzła Ekspedycyjno-Rozdzielczego Zabrze” PP S.A. dokonała odbioru części robót budowlanych z zakresu rozbudowy i przebudowy hali WER Zabrze bez uwag pomimo ich wadliwego wykonania. Nie zrealizowano także zaleceń zawartych w ekspertyzie sporządzonej przez niezależnego rzeczoznawcę budowlanego w zakresie naprawy pokrycia dachowego dobudówki do hali WER Zabrze, ignorując ryzyko pojawienia się nieszczelności pokrycia dachowego.

W przypadku trzech inwestycji stwierdzono, że zostały one przygotowane i zrealizowane zgodnie z założeniami, a zakładana funkcjonalność pomimo stwierdzonych nieprawidłowości została osiągnięta.

⁴ Z ang. Transportation Management System – System Zarządzania Transportem.

⁵ Na podstawie art. 5 ust. 2 ustawy z dnia 6 września 2001 r. o dostępie do informacji publicznej (Dz. U. z 2022 r. poz. 902) i art. 11 ust. 2 ustawy z dnia 16 kwietnia 1993 r. o zwalczaniu nieuczciwej konkurencji (Dz. U. z 2022 r. poz. 1233) wyłączono jawność informacji w zakresie kwoty. Wyłączenia tego dokonano w interesie przedsiębiorcy, który oznaczył tę informację jako tajemnicę przedsiębiorstwa.

3. SYNTEZA WYNIKÓW KONTROLI

**Niecelowe
i niegospodarne
działania
Zarządu PP S.A.
w toku realizacji
projektu APM**

Zarząd PP S.A. działając niecelowo i niegospodarnie nie korzystał z przysługujących mu uprawnień zawartych w umowach z wykonawcami m.in. w zakresie nakładania kar umownych, dopuszczał tym samym do powstawania wielomiesięcznych opóźnień realizacji projektów. Naraził także Spółkę na nadmiarowe koszty realizacji umów i dopuścił do utraty potencjalnych zysków. [str. 15–24]

Zarząd Spółki realizując projekt uruchomienia do końca 2022 r. 2000 szt. automatów paczkowych (APM) popełnił wiele błędów skutkujących m.in. opóźnieniami i powstaniem nieuzasadnionych kosztów, utratą prawa do naliczenia kar umownych i nieosiągnięciem zakładanych korzyści Spółki. [str. 16–18]

W postępowaniu przetargowym, którego przedmiotem był zakup automatów paczkowych wraz z rozwiązaniem informatycznym, PP S.A. nie określiła żadnych warunków umożliwiających weryfikację potencjalnych wykonawców m.in. w zakresie doświadczenia rynkowego, referencji, zdolności finansowych i zdolności organizacyjno-technicznych zrealizowania umowy. PP S.A. w toku ww. postępowania nie dokonała rzetelnej weryfikacji możliwości finansowych i organizacyjnych wybranego wykonawcy, w konsekwencji wybrany Wykonawca po podpisaniu umowy ze względu na problemy z płynnością finansową, nie był w stanie terminowo realizować umowy. Pierwotny termin dostawy i instalacji 2000 APM został przesunięty z 11 lutego 2023 r. na koniec 2024 r. Według stanu na 30 czerwca 2023 r. zostało zainstalowanych zaledwie 243 szt. APM, bez funkcji użytkowych dla klientów. Pomimo nieuruchomienia terminowego maszyn paczkowych, PP S.A. ponosiła dodatkowe koszty związane z realizacją tego przedsięwzięcia w łącznej kwocie [.....]⁶ tys. zł brutto⁷ (tj. blisko 1 % wartości kontraktu brutto). Z tytułu opóźnień realizacji ww. kontraktu PP S.A. nie osiągnęła planowanych przychodów z usług KEP w kanale dostaw do automatów paczkowych w latach 2022–2023 w łącznej kwocie [.....]⁸ mln zł netto. [str. 16–18]

Błędy w zarządzaniu projektem były widoczne na każdym etapie jego realizacji. Zarząd Spółki posiadając wiedzę o istotnych naruszeniach umowy przez wykonawcę, podjął decyzję o kontynuowaniu współpracy, a udokumentowane działania dyscyplinujące wykonawcę ograniczył do wezwania wykonawcy do zaniechania naruszeń umowy. Nie skorzystał tym samym z określonego umową prawa do wypowiedzenia umowy w sytuacji zaistnienia przesłanek tam określonych, a także prawa do naliczania kar umownych w łącznej kwocie [.....]⁹ tys. zł, (tj. 7,9 % wartości kontraktu brutto) z tytułu zwłoki w udostępnieniu rozwiązania informatycznego APM zgodnie z harmonogramem integracji, jak również z tytułu zwłoki w instalacji APM w terminach określonych harmonogramem adaptacji i instalacji APM¹⁰. [str. 16–18]

⁶ Na podstawie art. 5 ust. 2 ustawy z dnia z dnia 6 września 2001 r. o dostępie do informacji publicznej (Dz. U. z 2022 r. poz. 902) i art. 11 ust. 2 ustawy z dnia 16 kwietnia 1993 r. o zwalczaniu nieuczciwej konkurencji (Dz. U. z 2022 r. poz. 1233) wyłączono jawność informacji w zakresie kwoty. Wyłączenia tego dokonano w interesie przedsiębiorcy, który oznaczył tę informację jako tajemnicę przedsiębiorstwa.

⁷ Z tytułu kosztów energii, dzierżawy powierzchni, na których miały zostać usytuowane APM oraz kosztów dodatkowych analiz prawnych zawartej umowy.

⁸ Na podstawie art. 5 ust. 2 ustawy z dnia z dnia 6 września 2001 r. o dostępie do informacji publicznej (Dz. U. z 2022 r. poz. 902) i art. 11 ust. 2 ustawy z dnia 16 kwietnia 1993 r. o zwalczaniu nieuczciwej konkurencji (Dz. U. z 2022 r. poz. 1233) wyłączono jawność informacji w zakresie kwoty. Wyłączenia tego dokonano w interesie przedsiębiorcy, który oznaczył tę informację jako tajemnicę przedsiębiorstwa.

⁹ Na podstawie art. 5 ust. 2 ustawy z dnia z dnia 6 września 2001 r. o dostępie do informacji publicznej (Dz. U. z 2022 r. poz. 902) i art. 11 ust. 2 ustawy z dnia 16 kwietnia 1993 r. o zwalczaniu nieuczciwej konkurencji (Dz. U. z 2022 r. poz. 1233) wyłączono jawność informacji w zakresie kwoty. Wyłączenia tego dokonano w interesie przedsiębiorcy, który oznaczył tę informację jako tajemnicę przedsiębiorstwa.

¹⁰ Opóźnienie, wg. stanu na 30.06.2023 r., w oddaniu do użytkowania pierwszej partii APM, wynosiło ok. 14 miesięcy.

Działaniem niegospodarnym było podpisanie przez Zarząd PP S.A. niekorzystnych dla Spółki aneksów i porozumień z wykonawcą dotyczących wydłużenia terminu realizacji umowy, rezygnacji z dochodzenia kar umownych związanych z opóźnieniami w realizacji umowy w zamian za rekompensatę o łącznej wartości [.....]¹¹ tys. zł brutto (tj. 3,9 % wartości kontraktu brutto) podczas gdy kwota należnych kar umownych wg stanu na 30 czerwca 2023 r. wynosiła [.....]¹² tys. zł (tj. 7,9 % wartości kontraktu brutto). W konsekwencji podpisanego porozumienia z wykonawcą Zarząd PP S.A. pozbawił Spółkę możliwości dochodzenia roszczeń od wykonawcy umowy powstałych lub mogących powstać do 5 lipca 2023 r. [str. 16–18]

PP S.A. nie była dobrze przygotowana do realizacji inwestycji z zakresu wdrożenia nowych technologii i rozwiązań informatycznych, co potwierdzają stwierdzone w tym obszarze liczne nieprawidłowości. Nie bez znaczenia pozostaje fakt udzielenia dwóch zamówień z ww. zakresu spółce zależnej PP S.A., tj. Poczta Polska Usługi Cyfrowe (dalej: PPUC), która to spółka nie realizowała podobnych dużych projektów w przeszłości. [str.18–22]

Realizacja projektu TMS była opóźniona blisko o rok

Strategicznym projektem, którego realizacja była opóźniona blisko o rok było „rozwiązanie informatyczne dla procesów logistycznych (TMS).” Według stanu na 11 września 2023 r. zadanie było zawansowane w ok. 56 % pomimo upływu umownego czasu na jego realizację określonego na październik 2023 r. (uruchomienie i stabilizacja systemu). Pomimo znacznego opóźnienia realizacji kontraktu Zarząd PP S.A. nie zdecydowała się na naliczenie wykonawcy TMS (PPUC) kar umownych z tego tytułu w łącznej kwocie 2400,5 tys. zł (wyliczonych przez NIK według stanu na 20 września 2023 r.). Ponadto PP S.A. dokonała płatności zaliczkowych na rzecz wykonawcy na łączną kwotę 7750,3 tys. zł brutto pomimo niespełnienia warunków do wypłaty tych zaliczek określonych w umowie. [str. 19–21]

Nierealne założenia wykonania projektu „nowej strony internetowej PP S.A.”

Zarząd PP S.A. realizując również projekt „Nowej strony internetowej Poczty Polskiej”, przyjął już na starcie nierealne założenia jego wykonania w III etapach, z czego etap I w 2022 r. a pozostałe dwa w 2023 r. Pierwotne założenia okazały się niemożliwe do wykonania niespełna trzy miesiące po podpisaniu umowy. Spółka podjęła decyzję o odstąpieniu od częściowego wdrożenia strony internetowej w 2022 r., jednocześnie prowadząc negocjacje z wykonawcą (PPUC) w sprawie nowych terminów realizacji umowy, które trwały prawie osiem miesięcy. W konsekwencji tych decyzji nowa strona internetowa miała zostać wdrożona jednorazowo w październiku 2023 r., tj. z opóźnieniem sięgającym blisko 300 dni w stosunku do pierwotnego harmonogramu. Według stanu na 31 lipca 2023 r. stan zawansowania prac nad projektem nowej strony internetowej nie gwarantował dochowania także zmienionych terminów. Również w przypadku tej inwestycji nie naliczono wykonawcy kar umownych, gdyż zmiany terminów były sankcjonowane kolejnymi aneksami. [str. 21–23]

Poddane kontroli dwie inwestycje budowlane realizowane były przez PP S.A. w założonych ramach czasowych lub z niewielkim ich przekroczeniem. Jednocześnie stwierdzono błędy w nadzorze nad ich realizacją skutkujące koniecznością poniesienia dodatkowych kosztów w przypadku rozbudowy Węzła Ekspedycyjno-Rozdzielczego Wrocław¹³ i ryzykiem ich poniesienia w przypadku Węzła Ekspedycyjno-Rozdzielczego Zabrze¹⁴. [str. 22–24]

¹¹ Na podstawie art. 5 ust. 2 ustawy z dnia z dnia 6 września 2001 r. o dostępie do informacji publicznej (Dz. U. z 2022 r. poz. 902) i art. 11 ust. 2 ustawy z dnia 16 kwietnia 1993 r. o zwalczaniu nieuczciwej konkurencji (Dz. U. z 2022 r. poz. 1233) wyłączono jawność informacji w zakresie kwoty. Wyłączenia tego dokonano w interesie przedsiębiorcy, który oznaczył tę informację jako tajemnicę przedsiębiorstwa.

¹² Na podstawie art. 5 ust. 2 ustawy z dnia z dnia 6 września 2001 r. o dostępie do informacji publicznej (Dz. U. z 2022 r. poz. 902) i art. 11 ust. 2 ustawy z dnia 16 kwietnia 1993 r. o zwalczaniu nieuczciwej konkurencji (Dz. U. z 2022 r. poz. 1233) wyłączono jawność informacji w zakresie kwoty. Wyłączenia tego dokonano w interesie przedsiębiorcy, który oznaczył tę informację jako tajemnicę przedsiębiorstwa.

¹³ Dalej: WER Wrocław.

¹⁴ Dalej: „WER Zabrze”.

Niedostateczny nadzór nad realizacją projektu „przebudowy i rozbudowy Węzła Ekspedycyjno-Rozdzielczego Wrocław”

W toku realizacji inwestycji „przebudowa i rozbudowa WER Wrocław” stwierdzono niedostateczny nadzór skutkujący powstaniem nieprawidłowości, głównie o charakterze formalnym. W jednym przypadku wadliwy nadzór doprowadził do wprowadzenia nieuzasadnionych zmian w dokumentacji projektowej skutkujących poniesieniem przez Spółkę dodatkowych kosztów o łącznej wartości przekraczającej [.....]¹⁵ tys. zł. [str. 22–24]

Błędy w wykonaniu rozbudowy Węzła Ekspedycyjno-Rozdzielczego Zabrze

Zrealizowana w latach 2016–2020 inwestycja pn. „Automatyzacja Procesów Logistycznych – Pozyskanie jednej maszyny do sortowania przesyłek KEP dla Pionu Operacji Logistycznych¹⁶ WER Zabrze” została odebrana w 2018 r., a stwierdzone w toku odbioru usterki zostały usunięte. Jednak wykonana w 2022 r., na zlecenie PP S.A. ekspertyza budowlana w zakresie poprawności wykonania dobudówki do hali WER Zabrze wykazała niezgodność wykonania z projektem budowlanym oraz specyfikacjami technicznymi wykonania i odbioru robót budowlanych. PP S.A. nie zrealizowała zaleceń ekspertyzy budowlanej w zakresie wyegzekwowania od wykonawcy hali naprawy pokrycia dachowego nowej części hali WER Zabrze, co w przyszłości może skutkować koniecznością poniesienia dodatkowych kosztów przez PP S.A. [str. 23–24]

Zgodnie z umową i w wyznaczonym terminie PP S.A. zrealizowała dostawę i montaż maszyny sortującej w WER Wrocław. Odbioru maszyny sortującej dokonano w kwietniu 2023 r. zgodnie z przyjętym harmonogramem, prawidłowo przeprowadzając procedury testów odbiorowych. [str. 23]

Zarząd PP S.A. zaakceptował wysokie ryzyko nieosiągnięcia założeń strategii

Zarząd PP S.A. przygotowując Średnioterminową Strategię w perspektywie trzyletniej i uzależniając jej realizację od zakończenia kilkunastu (strategicznym i kluczowym) projektów o skomplikowanym i złożonym charakterze, których stopień przygotowania (na dzień startu strategii) nie był zawansowany, zaakceptował wysokie ryzyko nieosiągnięcia jej założeń. Przyjęcie takich założeń powodowało, że część celów strategii już w momencie ich przyjmowania była niemożliwa do osiągnięcia w ramach czasowych obowiązywania Średnioterminowej Strategii. [str. 14–16]

W okresie obowiązywania Średnioterminowej Strategii, miernik dotyczący realizacji inwestycji (wyliczony na koniec roku), tj. [.....]¹⁷ w wysokości przekraczającej [.....]¹⁸ planu, znacznie odbiegał od oczekiwanej wartości (2021 r. – [.....]¹⁹, 2022 r. – [.....]²⁰, I półrocze 2023 r.

¹⁵ Na podstawie art. 5 ust. 2 ustawy z dnia z dnia 6 września 2001 r. o dostępie do informacji publicznej (Dz. U. z 2022 r. poz. 902) i art. 11 ust. 2 ustawy z dnia 16 kwietnia 1993 r. o zwalczaniu nieuczciwej konkurencji (Dz. U. z 2022 r. poz. 1233) wyłączono jawność informacji w zakresie kwoty. Wyłączenia tego dokonano w interesie przedsiębiorcy, który oznaczył tę informację jako tajemnicę przedsiębiorstwa.

¹⁶ Dalej POL.

¹⁷ Na podstawie art. 5 ust. 2 ustawy z dnia z dnia 6 września 2001 r. o dostępie do informacji publicznej (Dz. U. z 2022 r. poz. 902) i art. 11 ust. 2 ustawy z dnia 16 kwietnia 1993 r. o zwalczaniu nieuczciwej konkurencji (Dz. U. z 2022 r. poz. 1233) wyłączono jawność informacji w zakresie nazwy miernika. Wyłączenia tego dokonano w interesie przedsiębiorcy, który oznaczył tę informację jako tajemnicę przedsiębiorstwa.

¹⁸ Na podstawie art. 5 ust. 2 ustawy z dnia z dnia 6 września 2001 r. o dostępie do informacji publicznej (Dz. U. z 2022 r. poz. 902) i art. 11 ust. 2 ustawy z dnia 16 kwietnia 1993 r. o zwalczaniu nieuczciwej konkurencji (Dz. U. z 2022 r. poz. 1233) wyłączono jawność informacji w zakresie wartości procentowej. Wyłączenia tego dokonano w interesie przedsiębiorcy, który oznaczył tę informację jako tajemnicę przedsiębiorstwa.

¹⁹ Na podstawie art. 5 ust. 2 ustawy z dnia z dnia 6 września 2001 r. o dostępie do informacji publicznej (Dz. U. z 2022 r. poz. 902) i art. 11 ust. 2 ustawy z dnia 16 kwietnia 1993 r. o zwalczaniu nieuczciwej konkurencji (Dz. U. z 2022 r. poz. 1233) wyłączono jawność informacji w zakresie wartości procentowej. Wyłączenia tego dokonano w interesie przedsiębiorcy, który oznaczył tę informację jako tajemnicę przedsiębiorstwa.

²⁰ Na podstawie art. 5 ust. 2 ustawy z dnia z dnia 6 września 2001 r. o dostępie do informacji publicznej (Dz. U. z 2022 r. poz. 902) i art. 11 ust. 2 ustawy z dnia 16 kwietnia 1993 r. o zwalczaniu nieuczciwej konkurencji (Dz. U. z 2022 r. poz. 1233) wyłączono jawność informacji w zakresie wartości procentowej. Wyłączenia tego dokonano w interesie przedsiębiorcy, który oznaczył tę informację jako tajemnicę przedsiębiorstwa.

- [.....]²¹). Podobnie miernik pośrednio związany z realizowanymi inwestycjami rozwojowymi, tj. [.....]²², oscylował na poziomie [.....]²³ w poszczególnych latach. Mierniki realizacji założeń strategii w zakresie rozwoju PP S.A. dotyczące nowych technologii, tj. [.....]²⁴. Założono, że na koniec 2023 r. systemy zostaną wdrożone, tymczasem monitoring tych wskaźników w poszczególnych kwartałach lat 2021–2022 wskazywał na wartości [.....]²⁵. Według stanu na koniec II kwartału 2023 r. Spółka przedstawiła informacje potwierdzające, że nie będzie możliwe osiągnięcie zakładanych celów i rezultatów strategii w zakładanym terminie. [str. 15–16]

Zarząd PP S.A. w sytuacji ryzyka nieosiągnięcia planowanych wartości mierników realizacji strategii działając nierzetelnie nie podjął skutecznych działań korygujących i naprawczych, pomimo tego, że był on zobowiązany do realizacji założeń Strategii w przyjętych w niej ramach czasowych. [str. 15–16]

²¹ Na podstawie art. 5 ust. 2 ustawy z dnia z dnia 6 września 2001 r. o dostępie do informacji publicznej (Dz. U. z 2022 r. poz. 902) i art. 11 ust. 2 ustawy z dnia 16 kwietnia 1993 r. o zwalczaniu nieuczciwej konkurencji (Dz. U. z 2022 r. poz. 1233) wyłączono jawność informacji w zakresie wartości procentowej. Wyłączenia tego dokonano w interesie przedsiębiorcy, który oznaczył tę informację jako tajemnicę przedsiębiorstwa.

²² Na podstawie art. 5 ust. 2 ustawy z dnia z dnia 6 września 2001 r. o dostępie do informacji publicznej (Dz. U. z 2022 r. poz. 902) i art. 11 ust. 2 ustawy z dnia 16 kwietnia 1993 r. o zwalczaniu nieuczciwej konkurencji (Dz. U. z 2022 r. poz. 1233) wyłączono jawność informacji w zakresie nazwy miernika oraz jego wartości procentowej. Wyłączenia tego dokonano w interesie przedsiębiorcy, który oznaczył tę informację jako tajemnicę przedsiębiorstwa.

²³ Na podstawie art. 5 ust. 2 ustawy z dnia z dnia 6 września 2001 r. o dostępie do informacji publicznej (Dz. U. z 2022 r. poz. 902) i art. 11 ust. 2 ustawy z dnia 16 kwietnia 1993 r. o zwalczaniu nieuczciwej konkurencji (Dz. U. z 2022 r. poz. 1233) wyłączono jawność informacji w zakresie wartości procentowej. Wyłączenia tego dokonano w interesie przedsiębiorcy, który oznaczył tę informację jako tajemnicę przedsiębiorstwa.

²⁴ Na podstawie art. 5 ust. 2 ustawy z dnia z dnia 6 września 2001 r. o dostępie do informacji publicznej (Dz. U. z 2022 r. poz. 902) i art. 11 ust. 2 ustawy z dnia 16 kwietnia 1993 r. o zwalczaniu nieuczciwej konkurencji (Dz. U. z 2022 r. poz. 1233) wyłączono jawność informacji w zakresie wartości miernika. Wyłączenia tego dokonano w interesie przedsiębiorcy, który oznaczył tę informację jako tajemnicę przedsiębiorstwa.

²⁵ Na podstawie art. 5 ust. 2 ustawy z dnia z dnia 6 września 2001 r. o dostępie do informacji publicznej (Dz. U. z 2022 r. poz. 902) i art. 11 ust. 2 ustawy z dnia 16 kwietnia 1993 r. o zwalczaniu nieuczciwej konkurencji (Dz. U. z 2022 r. poz. 1233) wyłączono jawność informacji w zakresie nazwy miernika oraz jego wartości. Wyłączenia tego dokonano w interesie przedsiębiorcy, który oznaczył tę informację jako tajemnicę przedsiębiorstwa.

4. WNIOSKI

Najwyższa Izba Kontroli wskazując na niegospodarność i niedostateczne zabezpieczenie interesu ekonomicznego PP S.A. w toku realizacji kontrolowanych inwestycji wnioskuje o:

**Do Ministra Aktywów
Państwowych:**

1. Zapewnienie skutecznego nadzoru właściciela nad PP S.A., gwarantującego zabezpieczenie interesu ekonomicznego Spółki w toku jej działalności inwestycyjnej.
2. Wykorzystanie dostępnych narzędzi nadzorczych zapewniających skuteczną realizację celów strategicznych PP S.A., w szczególności w zakresie rozwoju nowoczesnych usług odpowiadających wyzwaniom rynku i zwiększających konkurencyjność Spółki.

5. WAŻNIEJSZE WYNIKI KONTROLI

5.1. Realizacja strategii w zakresie działalności inwestycyjnej

<p>Strategia PP S.A. na lata 2021–2023 nie została zrealizowana w wybranych obszarach</p>	<p>Zarząd PP S.A. przygotowując Średnioterminową Strategię zaakceptował wysokie ryzyko nieosiągnięcia jej założeń, materializacja którego nastąpiła już w II kwartale 2023 r. gdzie stwierdzono niezrealizowanie celów strategii w wybranych obszarach. Jednocześnie Zarząd PP S.A. pomimo otrzymywania cyklicznych raportów o stanie realizacji strategii i poszczególnych projektów nie podejmował skutecznych działań korygujących i naprawczych w celu dotrzymania założonych terminów ich realizacji oraz osiągnięcia w zakładanym okresie zaplanowanych efektów strategii.</p>
<p>Strategie PP S.A.</p>	<p>PP S.A. w Strategii PP S.A. 2020–2024 i Średnioterminowej Strategii PP S.A. 2021–2023 zawarła główne cele i zadania Spółki na najbliższe lata, określiła także istotne kierunki jej działania oraz alokację środków koniecznych do osiągnięcia założonych celów. Opisano w nich m.in. wizje rozwoju firmy oraz jej miejsce na rynku usług pocztowych w przyszłości. Założenia strategii zostały skonkretyzowane w planach operacjonalizacji definiujących podjęte działania w tym projekty inwestycyjne.</p>
<p>Strategia PP S.A. 2020–2024</p>	<p>W Strategii PP S.A. 2020–2024 zaplanowano m.in.:</p> <ul style="list-style-type: none"> – uruchomienie produkcyjne nowych maszyn paczkowych, – uruchomienie produkcyjne trzech nowych docelowych lokalizacji węzłowych, – pozyskanie finansowania zewnętrznego dla ASL (Architektury Sieci Logistycznej) do 2021 r.
<p>Strategia PP S.A. 2021–2023</p>	<p>Strategię ww. uchylono w grudniu 2020 r. m.in. z uwagi na zmianę sytuacji rynkowej PP S.A. spowodowaną epidemią wirusa SARS-CoV-2.</p> <p>Nową Średnioterminową Strategię Zarząd PP S.A. przyjął w grudniu 2020 r., objęła ona pięć celów strategicznych podzielonych na 16 celów operacyjnych realizowanych w ramach 90 działań (rozpisanych w planie operacjonalizacji na 240 zadań), tj. m.in.: [.....]²⁶</p> <p>W strategii założono, że monitorowanie stopnia jej realizacji oparte będzie o cykliczne przeglądy i raportowanie Zarządowi i Radzie Nadzorczej postępów wdrożenia strategii w toku przeglądów kwartalnych i raportów rocznych. Określono mierniki realizacji strategii, m.in.: [.....]²⁷</p> <p>W latach 2022–2023 Zarząd PP S.A. trzykrotnie zmienił plan operacjonalizacji Średnioterminowej Strategii, uzasadniając to m.in. koniecznością porządkowania zapisów oraz zmieniającymi się uwarunkowaniami zarówno wewnętrznymi jak i otoczenia rynkowego.</p>
<p>Zarząd PP S.A. nierzetelnie przygotował projekt Strategii PP S.A. 2021–2023</p>	<p>Zarząd PP S.A. nierzetelnie przygotował projekt strategii m.in. zakładając osiągnięcie jej celów i uzyskanie oczekiwanych poziomów mierników strategii na koniec 2023 r. Podczas gdy uszczegóławiający założenia strategii plan operacjonalizacji zakładał ukończenie 25 % zadań w tym projektów kluczowych na koniec lub po 2023 r. Uruchomienie produkcyjne części inwestycji ujętych</p>

²⁶ Na podstawie art. 5 ust. 2 ustawy z dnia z dnia 6 września 2001 r. o dostępie do informacji publicznej (Dz. U. z 2022 r. poz. 902) i art. 11 ust. 2 ustawy z dnia 16 kwietnia 1993 r. o zwalczaniu nieuczciwej konkurencji (Dz. U. z 2022 r. poz. 1233) wyłączono jawność informacji w zakresie określenia celów strategicznych. Wyłączenia tego dokonano w interesie przedsiębiorcy, który oznaczył tę informację jako tajemnicę przedsiębiorstwa.

²⁷ Na podstawie art. 5 ust. 2 ustawy z dnia z dnia 6 września 2001 r. o dostępie do informacji publicznej (Dz. U. z 2022 r. poz. 902) i art. 11 ust. 2 ustawy z dnia 16 kwietnia 1993 r. o zwalczaniu nieuczciwej konkurencji (Dz. U. z 2022 r. poz. 1233) wyłączono jawność informacji w zakresie określenia wskaźników wykonania celów strategicznych. Wyłączenia tego dokonano w interesie przedsiębiorcy, który oznaczył tę informację jako tajemnicę przedsiębiorstwa.

**Realizacja Strategii
PP S.A.**

w strategii zaplanowano po zakończeniu jej realizacji, co uniemożliwiało osiągnięcie mierników realizacji strategii uzależnionych m.in. od uruchomienia produkcyjnego tych projektów do końca 2023 r.

Zarząd PP S.A. pomimo otrzymywania kwartalnych raportów o stanie realizacji inwestycji i udziału członków Zarządu w Komitetach Sterujących poszczególnych projektów, nie podjął skutecznych działań zapobiegających opóźnieniom w ich realizacji.

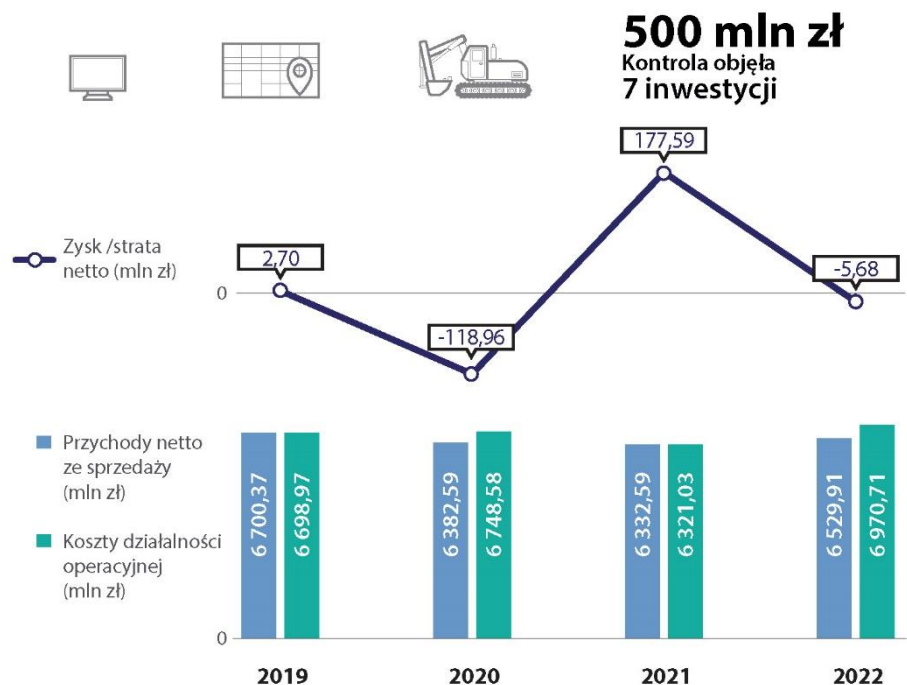
Wybrane mierniki realizacji strategii kształtowały się na następującym poziomie: [.....]²⁸

5.2. Przygotowanie i realizacja wybranych inwestycji

Kontrola objęła 7 inwestycji o łącznej wartości przekraczającej 500 mln zł, w toku realizacji których stwierdzono nieprawidłowości na łączną kwotę przekraczającą 113 mln zł.

Infografika nr 4

Wartość kontrolowanych inwestycji w odniesieniu do kosztów i przychodów Spółki

113,7 mln zł kwota stwierdzonych nieprawidłowości

Źródło: opracowanie własne NIK.

Kontroli poddano inwestycje polegające na: zakupie 2000 szt. automatów paczkowych; budowie nowej strony internetowej Poczty Polskiej S.A.; wytworzenie systemu TMS; rozbudowę dwóch węzłów ekspedycyjno-rozdzielczych, zakup maszyn do sortowania przesyłek oraz modernizację zasilania awaryjnego w jednej lokalizacji.

²⁸ Na podstawie art. 5 ust. 2 ustawy z dnia z dnia 6 września 2001 r. o dostępie do informacji publicznej (Dz. U. z 2022 r. poz. 902) i art. 11 ust. 2 ustawy z dnia 16 kwietnia 1993 r. o zwalczaniu nieuczciwej konkurencji (Dz. U. z 2022 r. poz. 1233) wyłączono jawność informacji w zakresie wskaźników wykonania celów strategicznych. Wyłączenia tego dokonano w interesie przedsiębiorcy, który oznaczył tę informację jako tajemnicę przedsiębiorstwa.

Zakup 2000 szt. automatów paczkowych

Zarząd PP S.A. realizując wybrane zadania inwestycyjne działał z naruszeniem obowiązujących przepisów prawa oraz warunków umów, niecelowo i niegospodarnie. Kontrola wybranych inwestycji wykazała m.in. znaczne opóźnienia realizacji oraz niecelowe i niegospodarne działania m.in. w zakresie nakładania kar umownych, realizacji uprawnień PP S.A. zawartych w umowach z wykonawcami oraz nadzoru.

Jednym z projektów strategicznych PP S.A. było uruchomienie do końca 2022 r. 2000 szt. automatów paczkowych (APM). Prace nad tym projektem rozpoczęły się w drugiej połowie 2020 r., a efektem jego realizacji miały być zwiększone przychody Spółki z usług KEP²⁹ w kanale dostaw do automatów paczkowych. Spółka oszacowała że w latach 2022–2023 osiągnie z tego tytułu przychody na łączną kwotę [.....]³⁰ mln zł netto.

W postępowaniu przetargowym, którego przedmiotem był zakup automatów paczkowych wraz z rozwiązaniem informatycznym, nie zostały określone żadne warunki udziału, które uwiarygodniłyby możliwość zrealizowania umowy przez potencjalnego wykonawcę m.in. doświadczenie rynkowe, referencje, zdolność finansowa, zdolność organizacyjno-techniczna. PP S.A. w toku postępowania o udzielenie zamówienia nie zweryfikowała rzetelnie możliwości finansowych i organizacyjnych wybranego wykonawcy do realizacji zamówienia.

W konsekwencji wybrany w postępowaniu przetargowym podmiot, po podpisaniu umowy, ze względu na problemy z płynnością finansową, nie był w stanie terminowo realizować umowy. Niedokonanie rzetelnej oceny wykonawców Spółka tłumaczyła przeprowadzeniem badania potencjału firm uczestniczących w przetargu na etapie rozeznania rynku dostawców automatów paczkowych. Powyższe jednak nie znalazło potwierdzenia w stwierdzonym przez NIK stanie faktycznym, gdyż badanie potencjału wykonawców na etapie rozeznania rynku, w praktyce polegało na wypełnieniu przez podmioty uczestniczące w badaniu rynku formularza informacyjnego. PP S.A. nie żądała przedstawienia dokumentów na potwierdzenie wskazanych w formularzu informacji. Przyjęcie przez PP S.A. oświadczenia wykonawców w zakresie posiadania potencjału ekonomicznego, technicznego i organizacyjnego do realizacji przyszłej umowy nie dawało gwarancji rzetelnego wywiązania się wykonawcy z warunków umowy, co też miało miejsce w przypadku wyłonionego w postępowaniu o zamówienie wykonawcy (konsorcjum dwóch firm). Dokonana przed podpisaniem umowy analiza Biura Kontroli i Zarządzania Bezpieczeństwem PP S.A. oraz Pionu Informatyki i Telekomunikacji PP S.A. w zakresie wykonawcy umowy, która opierała się m.in. na raporcie z wywiadu detektywistycznego, dotyczyła głównie cyberbezpieczeństwa, bezpieczeństwa Rzeczypospolitej Polskiej, powiązań biznesowych wykonawcy oraz wskazania projektów realizowanych przez członka konsorcjum w zakresie automatów paczkowych. Nie dotyczyła natomiast potwierdzenia zdolności organizacyjnej, ekonomicznej i finansowej do realizacji projektu.

Poczta Polska S.A. podpisała „umowę dostawy i instalacji APM wraz z rozwiązaniem informatycznym APM” o wartości [.....]³¹ tys. zł brutto z wyłonionym w postępowaniu wykonawcą – konsorcjum dwóch podmiotów, (P2A BOX Sp. z o.o. z siedzibą w Warszawie oraz Pakpobox Hong Kong Limited z siedzibą Hong Kong) tym samym powierzyła realizację zadania konsorcjum, którego lider miał siedzibę w budynku wielorodzinnym i którego kapitał zakładowy wynosił ok. 6 tys. zł.

²⁹ Rynek KEP, tj. rynek kurierów, przesyłek ekspresowych i paczek.

³⁰ Na podstawie art. 5 ust. 2 ustawy z dnia z dnia 6 września 2001 r. o dostępie do informacji publicznej (Dz. U. z 2022 r. poz. 902) i art. 11 ust. 2 ustawy z dnia 16 kwietnia 1993 r. o zwalczaniu nieuczciwej konkurencji (Dz. U. z 2022 r. poz. 1233) wyłączono jawność informacji w zakresie kwoty. Wyłączenia tego dokonano w interesie przedsiębiorcy, który oznaczył tę informację jako tajemnicę przedsiębiorstwa.

³¹ Na podstawie art. 5 ust. 2 ustawy z dnia z dnia 6 września 2001 r. o dostępie do informacji publicznej (Dz. U. z 2022 r. poz. 902) i art. 11 ust. 2 ustawy z dnia 16 kwietnia 1993 r. o zwalczaniu nieuczciwej konkurencji (Dz. U. z 2022 r. poz. 1233) wyłączono jawność informacji w zakresie kwoty. Wyłączenia tego dokonano w interesie przedsiębiorcy, który oznaczył tę informację jako tajemnicę przedsiębiorstwa.

Błędy w zarządzaniu projektem były widoczne także na dalszych etapach jego realizacji. Pomimo stwierdzonych naruszeń w terminowej realizacji umowy na dostawę i instalację APM, Zarząd Spółki nie skorzystał z przysługujących uprawnień i pomimo zaistnienia przesłanek określonych w umowie nie podjął decyzji o jej wypowiedzeniu i naliczeniu wykonawcy kary umownej w wysokości [.....]³² tys. zł (tj. 8,1 % wartości kontraktu brutto) (z tytułu jej wypowiedzenia z winy Wykonawcy).

Posiadając wiedzę o istotnych naruszeniach umowy przez wykonawcę Zarząd Spółki podjął jednak decyzję o kontynuowaniu współpracy, a udokumentowane działania dyscyplinujące wykonawcę ograniczył do wezwania wykonawcy³³ do zaniechania naruszeń umowy. Pomimo opóźnienia (wg. stanu na 30.06.2023 r.), w oddaniu do użytkowania pierwszej partii APM wynoszącego ok. 14 miesięcy Zarząd Spółki nie podjął decyzji o naliczaniu kar umownych z tytułu zwłoki w udostępnieniu rozwiązania informatycznego APM zgodnie z harmonogramem integracji, jak również z tytułu zwłoki w instalacji APM w terminach określonych harmonogramem adaptacji i instalacji APM w łącznej kwocie [.....]³⁴ tys. zł³⁵ (tj. 7,9 % wartości kontraktu brutto).

Konsekwencją błędów popełnionych przy realizacji tego kontraktu było niewdrożenie do użytku w planowanym terminie, tj. do 11.02.2023 r. – 2000 szt. automatów paczkowych. Według stanu na 30.06.2023 r. zostało zainstalowanych jedynie 243 szt. APM bez funkcji użytkowej dla klientów³⁶. PP S.A. 20.07.2023 r. zapłaciła zgodnie z umową wykonawcy APM kwotę [...]³⁷ tys. zł brutto z tytułu faktury za przygotowanie rozwiązania informatycznego APM. Ponadto, PP S.A. ponosiła dodatkowe koszty z tytułu realizacji tego przedsięwzięcia oszacowane

³² Na podstawie art. 5 ust. 2 ustawy z dnia z dnia 6 września 2001 r. o dostępie do informacji publicznej (Dz. U. z 2022 r. poz. 902) i art. 11 ust. 2 ustawy z dnia 16 kwietnia 1993 r. o zwalczaniu nieuczciwej konkurencji (Dz. U. z 2022 r. poz. 1233) wyłączono jawność informacji w zakresie kwoty. Wyłączenia tego dokonano w interesie przedsiębiorcy, który oznaczył tę informację jako tajemnicę przedsiębiorstwa.

³³ Wezwanie do natychmiastowego zaniechania naruszeń postanowień umowy w nieprzekraczalnym terminie siedmiu dni od otrzymania wezwania z dnia 5.05.2022 r., 12.05.2022 r., a na późniejszym etapie realizacji umowy również w dniach 31.03.2023 r. oraz 23.06.2023 r. (pod rygorem wypowiedzenia umowy w trybie natychmiastowym z winy wykonawcy).

³⁴ Na podstawie art. 5 ust. 2 ustawy z dnia z dnia 6 września 2001 r. o dostępie do informacji publicznej (Dz. U. z 2022 r. poz. 902) i art. 11 ust. 2 ustawy z dnia 16 kwietnia 1993 r. o zwalczaniu nieuczciwej konkurencji (Dz. U. z 2022 r. poz. 1233) wyłączono jawność informacji w zakresie kwoty. Wyłączenia tego dokonano w interesie przedsiębiorcy, który oznaczył tę informację jako tajemnicę przedsiębiorstwa.

³⁵ W tym [...] *Na podstawie art. 5 ust. 2 ustawy z dnia z dnia 6 września 2001 r. o dostępie do informacji publicznej (Dz. U. z 2022 r. poz. 902) i art. 11 ust. 2 ustawy z dnia 16 kwietnia 1993 r. o zwalczaniu nieuczciwej konkurencji (Dz. U. z 2022 r. poz. 1233) wyłączono jawność informacji w zakresie kwoty. Wyłączenia tego dokonano w interesie przedsiębiorcy, który oznaczył tę informację jako tajemnicę przedsiębiorstwa. [...] tys. zł z tytułu zwłoki w udostępnieniu rozwiązania informatycznego APM oraz [...] Na podstawie art. 5 ust. 2 ustawy z dnia z dnia 6 września 2001 r. o dostępie do informacji publicznej (Dz. U. z 2022 r. poz. 902) i art. 11 ust. 2 ustawy z dnia 16 kwietnia 1993 r. o zwalczaniu nieuczciwej konkurencji (Dz. U. z 2022 r. poz. 1233) wyłączono jawność informacji w zakresie kwoty. Wyłączenia tego dokonano w interesie przedsiębiorcy, który oznaczył tę informację jako tajemnicę przedsiębiorstwa. [...] tys. zł z tytułu zwłoki w instalacji APM. Odpowiedzialność wykonawcy z tytułu zwłoki w udostępnieniu rozwiązania informatycznego APM była liczona od 22 kwietnia 2022 r. (pierwotnie wskazany termin w Załączniku nr 1 do Opisu Przedmiotu Zamówienia), natomiast w przypadku adaptacji i instalacji APM odpowiedzialność wykonawcy była liczona przy uwzględnieniu terminów przekazania wykonawcy lokalizacji do adaptacji, w szczególności terminów akceptacji lokalizacji do adaptacji przez zamawiającego zgodnie z postanowieniami § 7 umowy z dnia 20 października 2021 r. Pierwszych 10 APM zostało zainstalowanych dopiero w lipcu 2022 r., podczas gdy zgodnie z pierwotnym harmonogramem 166 szt. powinno zostać zainstalowanych 22 marca 2022 r., na 11.04.2022 r. powinno być 333 szt. itd.*

³⁶ Urządzenia funkcjonujące fizycznie (zasilane, oświetlone itd.) jednak bez możliwości korzystania z nich przez klientów.

³⁷ Na podstawie art. 5 ust. 2 ustawy z dnia z dnia 6 września 2001 r. o dostępie do informacji publicznej (Dz. U. z 2022 r. poz. 902) i art. 11 ust. 2 ustawy z dnia 16 kwietnia 1993 r. o zwalczaniu nieuczciwej konkurencji (Dz. U. z 2022 r. poz. 1233) wyłączono jawność informacji w zakresie kwoty. Wyłączenia tego dokonano w interesie przedsiębiorcy, który oznaczył tę informację jako tajemnicę przedsiębiorstwa.

na kwotę [.....]³⁸ tys. zł (wg stanu na 30.06.2023 r.) związane m.in. z kosztami energii i dzierżawy powierzchni, na których zostały usytuowane APM – w kwocie [.....]³⁹ tys. zł brutto. Ponadto z tytułu rozliczeń za dzierżawę powierzchni pod APM, PP S.A. założyła rezerwę w kwocie [.....]⁴⁰ tys. zł brutto (wg stanu na 30.06.2023 r.), z tytułu niewystawionych jeszcze faktur przez sieć handlową wydzierżawiającą powierzchnie pod APM. PP S.A. poniosła również wydatki w kwocie [.....]⁴¹ tys. zł brutto na rzecz zewnętrznej kancelarii prawnej za sporządzanie opinii prawnej oraz wsparcie w procesie negocjacyjnym z wykonawcą.

Z tytułu niezrealizowania dostawy i instalacji APM w terminie PP S.A. nie osiągnęła planowanych przychodów z usług KEP w kanale dostaw do automatów paczkowych w kwocie [.....]⁴² mln zł netto w 2022 r. i [.....]⁴³ mln zł netto w 2023 r. Podjęcie przez PP S.A. adekwatnych do zaistniałej sytuacji działań na początku 2022 r, tj. w momencie wystąpienia problemów z realizacją umowy przez wykonawcę, zdaniem NIK, dałoby PP S.A. możliwość wdrożenia nowego planu realizacji projektu.

Realizując umowę na dostawę i instalację APM wraz z rozwiązaniem informatycznym APM Zarząd PP S.A. wyraził zgodę na podpisywanie kolejnych aneksów i porozumienia z wykonawcą zawierających niekorzystne dla PP S.A. zapisy. Na mocy aneksu nr 1 i 3 wyrażono zgodę na wydłużenie terminu realizacji zamówienia przez wykonawcę na grudzień 2024 r. podczas gdy pierwotnie termin adaptacji i instalacji wszystkich 2000 APM został ustalony na 11.02.2023 r. W zamian za niedochodzenie kar umownych związanych z opóźnieniami w realizacji umowy Zarząd PP S.A. wynegocjował od wykonawcy rekompensaty i dodatkowe świadczenie na rzecz PP S.A. w kwocie znacznie niższej od należnych kar umownych. Na mocy aneksu nr 1 przewidziano rekompensatę w postaci dostawy dodatkowych 37 APM za 1 zł netto każdy, o łącznej wartości ekwiwalentu równej [.....]⁴⁴ tys. zł brutto (tj. 0,8 % wartości kontraktu brutto) (Wykonawca nie

³⁸ Na podstawie art. 5 ust. 2 ustawy z dnia z dnia 6 września 2001 r. o dostępie do informacji publicznej (Dz. U. z 2022 r. poz. 902) i art. 11 ust. 2 ustawy z dnia 16 kwietnia 1993 r. o zwalczaniu nieuczciwej konkurencji (Dz. U. z 2022 r. poz. 1233) wyłączono jawność informacji w zakresie kwoty. Wyłączenia tego dokonano w interesie przedsiębiorcy, który oznaczył tę informację jako tajemnicę przedsiębiorstwa.

³⁹ Na podstawie art. 5 ust. 2 ustawy z dnia z dnia 6 września 2001 r. o dostępie do informacji publicznej (Dz. U. z 2022 r. poz. 902) i art. 11 ust. 2 ustawy z dnia 16 kwietnia 1993 r. o zwalczaniu nieuczciwej konkurencji (Dz. U. z 2022 r. poz. 1233) wyłączono jawność informacji w zakresie kwoty. Wyłączenia tego dokonano w interesie przedsiębiorcy, który oznaczył tę informację jako tajemnicę przedsiębiorstwa.

⁴⁰ Na podstawie art. 5 ust. 2 ustawy z dnia z dnia 6 września 2001 r. o dostępie do informacji publicznej (Dz. U. z 2022 r. poz. 902) i art. 11 ust. 2 ustawy z dnia 16 kwietnia 1993 r. o zwalczaniu nieuczciwej konkurencji (Dz. U. z 2022 r. poz. 1233) wyłączono jawność informacji w zakresie kwoty. Wyłączenia tego dokonano w interesie przedsiębiorcy, który oznaczył tę informację jako tajemnicę przedsiębiorstwa.

⁴¹ Na podstawie art. 5 ust. 2 ustawy z dnia z dnia 6 września 2001 r. o dostępie do informacji publicznej (Dz. U. z 2022 r. poz. 902) i art. 11 ust. 2 ustawy z dnia 16 kwietnia 1993 r. o zwalczaniu nieuczciwej konkurencji (Dz. U. z 2022 r. poz. 1233) wyłączono jawność informacji w zakresie kwoty. Wyłączenia tego dokonano w interesie przedsiębiorcy, który oznaczył tę informację jako tajemnicę przedsiębiorstwa.

⁴² Na podstawie art. 5 ust. 2 ustawy z dnia z dnia 6 września 2001 r. o dostępie do informacji publicznej (Dz. U. z 2022 r. poz. 902) i art. 11 ust. 2 ustawy z dnia 16 kwietnia 1993 r. o zwalczaniu nieuczciwej konkurencji (Dz. U. z 2022 r. poz. 1233) wyłączono jawność informacji w zakresie kwoty. Wyłączenia tego dokonano w interesie przedsiębiorcy, który oznaczył tę informację jako tajemnicę przedsiębiorstwa.

⁴³ Na podstawie art. 5 ust. 2 ustawy z dnia z dnia 6 września 2001 r. o dostępie do informacji publicznej (Dz. U. z 2022 r. poz. 902) i art. 11 ust. 2 ustawy z dnia 16 kwietnia 1993 r. o zwalczaniu nieuczciwej konkurencji (Dz. U. z 2022 r. poz. 1233) wyłączono jawność informacji w zakresie kwoty. Wyłączenia tego dokonano w interesie przedsiębiorcy, który oznaczył tę informację jako tajemnicę przedsiębiorstwa.

⁴⁴ Na podstawie art. 5 ust. 2 ustawy z dnia z dnia 6 września 2001 r. o dostępie do informacji publicznej (Dz. U. z 2022 r. poz. 902) i art. 11 ust. 2 ustawy z dnia 16 kwietnia 1993 r. o zwalczaniu nieuczciwej konkurencji (Dz. U. z 2022 r. poz. 1233) wyłączono jawność informacji w zakresie kwoty. Wyłączenia tego dokonano w interesie przedsiębiorcy, który oznaczył tę informację jako tajemnicę przedsiębiorstwa.

wywiązał się z tego postanowienia), a na mocy aneksu nr 3 PP S.A. uzyskała rekompensatę w postaci pakietu świadczeń i rabatów do łącznej wartości [.....]⁴⁵ tys. zł netto (tj. 2,3 % wartości kontraktu brutto), podczas gdy kwota należnych kar umownych wg stanu na 30.06.2023 r. wynosiła [.....]⁴⁶ tys. zł (tj. 7,9 % wartości kontraktu brutto).

W konsekwencji podpisanego porozumienia dotyczącego cesji praw i obowiązków wynikających z umowy dostawy i instalacji APM wraz z rozwiązaniem informatycznym APM Zarząd PP S.A. pozbawił Spółkę możliwości dochodzenia roszczeń od wykonawcy umowy powstałych lub mogących powstać do 5.07.2023 r. zrzekając się tych roszczeń.

Według stanu na 30.06.2023 r. zostało zainstalowanych zaledwie 243 szt. APM (bez funkcji użytkowej dla klientów) z zaplanowanych 2000 szt., wykonawca umowy będzie potrzebował kolejne ok. 1,5 roku na instalację i adaptację pozostałych 1757 szt. APM.

Rozwiązanie informatyczne dla procesów logistycznych (TMS)

Realizacja projektu „rozwiązania informatyczne dla procesów logistycznych (TMS)” miała doprowadzić do wdrożenia w PP S.A. nowoczesnego rozwiązania informatycznego klasy TMS, tj. specjalistycznego oprogramowania komputerowego wspomagającego procesy transportowe, logistyczne oraz dystrybucyjne. Po wdrożeniu, system TMS miał zapewnić obsługę i optymalizację procesów transportowo-logistycznych związanych z automatyzacją zarządzania, podjęciem, przewozem, doręczeniem, monitorowaniem i rozliczeniem strumieni przesyłek paletowych, listowych i paczkowych. Miał on zastąpić funkcjonujące w tym zakresie systemy ZST i miniTMS⁴⁷, w konsekwencji zwiększyć wydajność procesu transportowego, zredukować koszty operacyjne, uniezależnić PP S.A. od dostawców dotychczasowych rozwiązań systemów ZST i miniTMS. Realizacja tego projektu m.in. miała doprowadzić do zwiększenia udziału PP S.A. w rynku pocztowym (KEP, przesyłka paletowa) i zredukowania bezpośrednich kosztów transportu o ponad 50 mln zł po pięciu latach użytkowania systemu.

Prace nad realizacją tego projektu rozpoczęły się w 2017 r. i według pierwotnych założeń miały się zakończyć w 2021 r. Jednak dopiero w 2020 r. Spółka zakończyła badanie rynku, zweryfikowała budżet projektu oraz zweryfikowała informacje o potencjalnym harmonogramie wdrożenia systemu, sformułowała także zapytanie ofertowe do ośmiu firm, z czego trzy złożyły oferty zgodne z OPZ i założeniami PP S.A. Wartość ofert złożonych przez potencjalnych wykonawców wynosiła od ok. 92 mln zł do 140 mln zł.

Zarząd PP S.A. po analizie ofert podjął decyzję (luty 2021 r.), że system TMS nie zostanie zakupiony i wdrożony przez zewnętrznych wykonawców, lecz zostanie wytworzony i wdrożony przez spółkę zależną PPUC. Po negocjacjach z PPUC ustalono wycenę systemu oraz harmonogram zakładający podpisanie umowy (wrzesień 2021 r.) i wdrożenie systemu TMS do kwietnia 2023 r. Umowa z wykonawcą została zawarta w październiku 2021 r. na czas oznaczony do 15.04.2025 r., wynagrodzenie wykonawcy systemu TMS określono na 91 385,9 tys. zł brutto. Przedmiot umowy obejmował zaprojektowanie,

⁴⁵ Na podstawie art. 5 ust. 2 ustawy z dnia z dnia 6 września 2001 r. o dostępie do informacji publicznej (Dz. U. z 2022 r. poz. 902) i art. 11 ust. 2 ustawy z dnia 16 kwietnia 1993 r. o zwalczaniu nieuczciwej konkurencji (Dz. U. z 2022 r. poz. 1233) wyłączono jawność informacji w zakresie kwoty. Wyłączenia tego dokonano w interesie przedsiębiorcy, który oznaczył tę informację jako tajemnicę przedsiębiorstwa.

⁴⁶ Na podstawie art. 5 ust. 2 ustawy z dnia z dnia 6 września 2001 r. o dostępie do informacji publicznej (Dz. U. z 2022 r. poz. 902) i art. 11 ust. 2 ustawy z dnia 16 kwietnia 1993 r. o zwalczaniu nieuczciwej konkurencji (Dz. U. z 2022 r. poz. 1233) wyłączono jawność informacji w zakresie kwoty. Wyłączenia tego dokonano w interesie przedsiębiorcy, który oznaczył tę informację jako tajemnicę przedsiębiorstwa.

⁴⁷ Systemy wspomagające zarządzanie procesami transportowymi, logistycznymi oraz dystrybucyjnymi.

wytworzenie, wdrożenie systemu TMS⁴⁸ wraz ze świadczeniem usług utrzymania i usług gwarancyjnych, zgodnie ze szczegółowym opisem zawartym w załączniku nr 2 do umowy (OPZ⁴⁹). Umowa została zmieniona sześcioma aneksami, które dotyczyły zarówno kwestii technicznych jak i finansowych [.....]⁵⁰. Harmonogram realizacji umowy zakładał realizację zadania w czterech fazach: [1] organizacja projektu, [2] analiza przedwdrożeniowa, [3] wytwarzanie, [4] uruchomienie i stabilizacja.

PP S.A. dokonała odbioru części zadań w fazach nr 1–3⁵¹. Nie zostały przedstawione przez wykonawcę TMS, wykonane i odebrane przez PP S.A. produkty m.in.: projekt techniczny – przyjęty harmonogram zakładał zakończenie realizacji tego zadania do 12.07.2022 r., wytworzony system TMS – przyjęty harmonogram zakładał zakończenie realizacji tego zadania do 24.02.2023 r. Według stanu na 11.09.2023 r. zadanie było zaawansowane w ok. 56 % pomimo upływu umownego czasu na jego realizację.

PP S.A. nie naliczyła wykonawcy TMS kar umownych w łącznej kwocie blisko 2,5 mln zł⁵² z tytułu opóźnień w realizacji umowy. Umowa zobowiązywała wykonawcę do zapłaty PP S.A. kar umownych w razie niewykonania lub nienależytego wykonania umowy za każdy dzień roboczy zwłoki w wykonaniu danej fazy w stosunku do terminów określonych w umowie. Harmonogram realizacji umowy zakładał realizację zadania w czterech fazach, tylko faza pierwsza została wykonana w uzgodnionym terminie. W pozostałych trzech przypadkach odebrano pojedyncze produkty w poszczególnych fazach, a całość prac przewidzianych w danej fazie prac pozostawała niewykonana. Opóźnienie dla poszczególnych faz, według stanu na 20.09.2023 r. wyniosło odpowiednio: 312 dni roboczych w fazie II – analiza przedwdrożeniowa [.....]⁵³, 91 dni roboczych w III fazie – wytwarzanie [.....]⁵⁴. W toku czynności kontrolnych Prezes Zarządu PP S.A. wyjaśnił, że naliczenie ewentualnie należnych kar może nastąpić z chwilą podpisania protokołu odbioru danej Fazy, w momencie, gdy znane będzie dokładne opóźnienie w realizacji danej Fazy i znane będą wszelkie okoliczności powstania tych opóźnień. Stanowisko zarządzających Spółką nie znajduje umocowania w zapisach umowy wiążącej strony, ponadto opóźnienie realizacji II fazy umowy pociągało za sobą opóźnienia kolejnych faz, w konsekwencji system TMS nie zostanie wdrożony w PP S.A. w zakładanym terminie. Przyjęcie przez Zarząd PP S.A. zaprezentowanego wyżej stanowiska stawia PP S.A. w niekorzystnej sytuacji braku skutecznych narzędzi wpływu, motywujących wykonawcę do dotrzymania terminów określonych w umowie.

⁴⁸ System TMS (Transportation Management System – System Zarządzania Transportem) – całość oprogramowania komputerowego (aplikacje i narzędzia informatyczne) wytworzonego lub dostarczonego i skonfigurowanego przez Wykonawcę w wyniku realizacji przedmiotu zamówienia, na warunkach przewidzianych Umową, w tym Oprogramowanie Standardowe i Oprogramowanie Dedykowane wraz z ich niezbędną Parametryzacją, funkcjonujące z wykorzystaniem zakupionej przez Zamawiającego Infrastruktury Sprzętowo-Systemowej.

⁴⁹ Opis Przedmiotu Zamówienia.

⁵⁰ Na podstawie art. 5 ust. 2 ustawy z dnia z dnia 6 września 2001 r. o dostępie do informacji publicznej (Dz. U. z 2022 r. poz. 902) i art. 11 ust. 2 ustawy z dnia 16 kwietnia 1993 r. o zwalczaniu nieuczciwej konkurencji (Dz. U. z 2022 r. poz. 1233) wyłączono jawność informacji w zakresie treści aneksów. Wyłączenia tego dokonano w interesie przedsiębiorcy, który oznaczył tę informację jako tajemnicę przedsiębiorstwa.

⁵¹ Według stanu na 25.08.2023 r.

⁵² Według stanu na 20.09.2023 r.

⁵³ Na podstawie art. 5 ust. 2 ustawy z dnia z dnia 6 września 2001 r. o dostępie do informacji publicznej (Dz. U. z 2022 r. poz. 902) i art. 11 ust. 2 ustawy z dnia 16 kwietnia 1993 r. o zwalczaniu nieuczciwej konkurencji (Dz. U. z 2022 r. poz. 1233) wyłączono jawność informacji w zakresie terminów. Wyłączenia tego dokonano w interesie przedsiębiorcy, który oznaczył tę informację jako tajemnicę przedsiębiorstwa.

⁵⁴ Na podstawie art. 5 ust. 2 ustawy z dnia z dnia 6 września 2001 r. o dostępie do informacji publicznej (Dz. U. z 2022 r. poz. 902) i art. 11 ust. 2 ustawy z dnia 16 kwietnia 1993 r. o zwalczaniu nieuczciwej konkurencji (Dz. U. z 2022 r. poz. 1233) wyłączono jawność informacji w zakresie terminów. Wyłączenia tego dokonano w interesie przedsiębiorcy, który oznaczył tę informację jako tajemnicę przedsiębiorstwa.

PP S.A. dokonała płatności łącznie w kwocie przekraczającej 50 % całkowitej wartości umowy, zarówno za dostarczone produkty jak i zaliczkowo. Część płatności zaliczkowych za realizację zadań w łącznej kwocie 7750,3 tys. zł brutto PP S.A. dokonała w sposób sprzeczny z postanowieniami umowy.

Dokonano płatności zaliczki (3.03.2022 r.) w wysokości 40 % wartości zadania, tj. w kwocie 3751,9 tys. zł brutto⁵⁵ na realizację zadania projekt funkcjonalny „to-be” pomimo niedokonania odbioru kompletnego produktu zadania poprzedzającego, tj. niezgodnie z umową, która stanowiła, że podstawą do wystawienia faktury zaliczkowej był odbiór przez PP S.A. wytworzonych zgodnie z umową produktów zadania poprzedzającego. Tymczasem protokołem odbioru z 16.02.2022 r. strony umowy dokonały odbioru niekompletnego zadania (PR06) zastrzegając, że „docelowy kształt procesów biznesowych zamawiającego zostanie przedstawiony na etapie analizy „to-be”, a ostateczne wersje specyfikacji biznesowej i specyfikacji technicznej zostaną odebrane na koniec fazy 2.” „Ostateczna wersja specyfikacji biznesowej oraz technicznej zostanie odebrana w produkcie PR08” (dotychczas nieodebranych).

Dokonano również płatności zaliczki (21.07.2022 r.) w wysokości 35 % wartości zadania, tj. w kwocie 2425,2 tys. zł brutto⁵⁶ na projekt techniczny wraz ze specyfikacją infrastruktury systemowo – sprzętowej pomimo nieprzekazania przez wykonawcę do odbioru całości produktów z zadania poprzedzającego, tj. niezgodnie z umową, która stanowiła, że podstawą do wystawienia faktury zaliczkowej (35 %) jest przekazanie przez wykonawcę do odbioru wytworzonych zgodnie z umową produktów zadania poprzedzającego. PPUC trzykrotnie przekazał do odbioru produkt poprzedzający (29.04.2022 r., 2.07.2022 r., 9.09.2022 r.), w dwóch przypadkach PP S.A. odrzuciła przedłożone prace i dopiero ostatnia wersja produktu złożona 9.09.2022 r., tj. po dokonaniu przedmiotowej płatności zaliczkowej była przedmiotem odbioru⁵⁷.

Ponadto, dokonano płatności zaliczki (21.10.2022 r.) w wysokości 25 % wartości zadania, tj. na kwotę 1573,3 tys. zł brutto⁵⁸ na planowanie wytwarzania systemu TMS (PR10, faza 3, zadanie 1) niezgodnie z postanowieniami umowy, która nie przewidywała płatności zaliczkowych w wysokości 25 % wartości zadania i pomimo niewniesienia przez wykonawcę zabezpieczenia wypłaty zaliczki. Ustalono m.in., że płatności opisanej w dokumentach księgowych jako zaliczkowa dokonano po odbiorze zadania PR10 dokonany 27.09.2022 r., a pozostała część płatności za ww. zadanie na kwotę 4719,8 tys. zł brutto⁵⁹ zrealizowano 18.11.2022 r. PP S.A. dokonała płatności za zadanie PR10 w dwóch terminach w sposób nieuregulowany w umowie.

Nieuruchomienie projektu „Nowa strona internetowa Poczty Polskiej” w pierwotnie zakładanym terminie

Zarząd PP S.A. w marcu 2022 r. podjął decyzję o włączeniu do portfela projektów „niestrategicznych kluczowych” projektu „Nowa strona internetowa Poczty Polskiej”, celem którego było stworzenie nowoczesnej strony korporacyjnej PP S.A., agregującej wszystkie produkty i usługi dotychczas rozporoszone w różnych domenach, w spójnym szablonie oraz wypracowanym wzorze identyfikacji korporacyjnej. W założeniu nowa strona internetowa Spółki miała oferować klientowi możliwości nie tylko zapoznania się z ofertą produktów i usług, ale również realizację tych usług w kanale on-line. Realizację projektu zaplanowano w III etapach, z czego etap I w 2022 r. a pozostałe dwa etapy w 2023 r.

Umowa na wykonanie nowej strony internetowej⁶⁰ została zawarta przez PP S.A. ze spółką zależną PPUC. Przedmiotem umowy było zaprojektowanie, wytworzenie oraz wdrożenie serwisu internetowego wraz ze świadczeniem

⁵⁵ Faktura nr FZ2/0001/02/2022 z 17.03.2022 r.

⁵⁶ Faktura nr FZ1/0001/07/2022 z 05.07.2022 r.

⁵⁷ Protokół z dnia 18.11.2022 r. podpisany przez pracownika PP S.A. 23.11.2022 r.

⁵⁸ Faktura nr FZ1/0002/09/2022 z 05.10.2022 r.

⁵⁹ Faktura nr Fz3/0001/11/2022 z 04.11.2022 r.

⁶⁰ Umowa nr K0114529 z 9.09.2022 r.

usług utrzymania i usług gwarancyjnych, zgodnie z opisem przedmiotu zamówienia. Maksymalną kwotę wynagrodzenia PPUC z tytułu realizacji umowy wraz z prawem opcji⁶¹ określono na [.....]⁶² tys. zł brutto, a termin jej realizacji na 10.01.2025 r. W ramach I etapu zaplanowano m.in. przygotowanie projektu graficznego, projektu technicznego, prac wytwórczych⁶³, przygotowanie środowiska⁶⁴ i testów, a wdrożenie miało zakończyć się do 31.12.2022 r. (w tym uruchomienie produkcyjne miało nastąpić 6.12.2022 r.). Prace w ramach II etapu miały zakończyć się do 30.06.2023 r. – założono, że w ramach tego etapu zostanie wytworzona i wdrożona funkcjonalność zarządzania tożsamością.

Spółka niespełna trzy miesiące po podpisaniu umowy podjęła decyzję o odstąpieniu od częściowego wdrożenia strony internetowej w 2022 r. W konsekwencji miała ona zostać wdrożona jednorazowo w pierwszym półroczu 2023 r. Zmiana umowy w tym zakresie została jednak dokonana prawie osiem miesięcy po podjęciu decyzji, tj. w sierpniu 2023 r. – na mocy aneksu nr 2 do ww. umowy zaktualizowano harmonogram jej realizacji zmieniając termin zakończenia etapu I z 6.12.2022 r. na 2.10.2023 r. (przesunięcie o 300 dni), a etapu II z 30.06.2023 r. na 1.04.2024 r., (przesunięcie o 276 dni). Z uwagi na dezaktualizację pierwotnego harmonogramu ramowego, w listopadzie 2022 r., prace realizowano w oparciu o bieżąco modyfikowany harmonogram roboczy.

Według stanu na 31.07.2023 r. wykonawca sporządził analizę przedwdrożeniową obejmującą dokumentację techniczną i projekty graficzne. Opóźnione było m.in. wytworzenie: działających środowisk programistycznych, PP S.A. nie zaakceptowała stron i podstron serwisu internetowego oraz scenariuszy testowych oraz API⁶⁵ do map do wykonania strony z lokalizacją placówek. Do wykonania w ramach etapu I pozostawała m.in.: akceptacja dokumentacji i scenariuszy testowych, zmiany w specyfikacji środowisk, uruchomienie serwisu na docelowych środowiskach, testy wewnętrzne – testy UAT⁶⁶.

PP S.A. nie wyegzekwowała od wykonawcy prawidłowej realizacji umowy w zakresie terminowego wniesienia zabezpieczenia jej realizacji. PPUC zobowiązana była do wniesienia tytułem zabezpieczenia należytego wykonania umowy kwoty 100 tys. zł. Jedynie część zabezpieczenia w kwocie 20 tys. zł wniesiono terminowo, tj. przed jej zawarciem. Pozostałą część zabezpieczenia wykonawca wniósł 10.01.2023 r. po wymaganym terminie, co PP S.A. tłumaczyła prowadzonymi z Wykonawcą uzgodnieniami [.....]⁶⁷. NIK stwierdza przy tym, że powyższe nie mogło stanowić uzasadnienia do nieprzestrzegania warunków łączącej strony umowy.

⁶¹ Uprawnienie PP S.A. do zlecenia wykonawcy wykonania usług dodatkowych.

⁶² Na podstawie art. 5 ust. 2 ustawy z dnia z dnia 6 września 2001 r. o dostępie do informacji publicznej (Dz. U. z 2022 r. poz. 902) i art. 11 ust. 2 ustawy z dnia 16 kwietnia 1993 r. o zwalczaniu nieuczciwej konkurencji (Dz. U. z 2022 r. poz. 1233) wyłączono jawność informacji w zakresie kwoty. Wyłączenia tego dokonano w interesie przedsiębiorcy, który oznaczył tę informację jako tajemnicę przedsiębiorstwa.

⁶³ [.....] Na podstawie art. 5 ust. 2 ustawy z dnia z dnia 6 września 2001 r. o dostępie do informacji publicznej (Dz. U. z 2022 r. poz. 902) i art. 11 ust. 2 ustawy z dnia 16 kwietnia 1993 r. o zwalczaniu nieuczciwej konkurencji (Dz. U. z 2022 r. poz. 1233) wyłączono jawność informacji w zakresie szczegółów umowy. Wyłączenia tego dokonano w interesie przedsiębiorcy, który oznaczył tę informację jako tajemnicę przedsiębiorstwa.

⁶⁴ Tj. po stronie wykonawcy m.in. instalacja i konfiguracja serwisu na środowisku produkcyjnym.

⁶⁵ Interfejs programowania aplikacji (ang. application programming interface).

⁶⁶ Testy akceptacyjne (ang. user acceptance testing).

⁶⁷ Na podstawie art. 5 ust. 2 ustawy z dnia z dnia 6 września 2001 r. o dostępie do informacji publicznej (Dz. U. z 2022 r. poz. 902) i art. 11 ust. 2 ustawy z dnia 16 kwietnia 1993 r. o zwalczaniu nieuczciwej konkurencji (Dz. U. z 2022 r. poz. 1233) wyłączono jawność informacji w zakresie szczegółów rozmów z wykonawcą. Wyłączenia tego dokonano w interesie przedsiębiorcy, który oznaczył tę informację jako tajemnicę przedsiębiorstwa.

**Przebudowa
i rozbudowa Węzła
Ekspedycyjno-
-Rozdzielczego
Wrocław**

Przebudowa i rozbudowa Węzła Ekspedycyjno-Rozdzielczego Wrocław – projekt strategiczny PP S.A. realizowany w związku z planowaną instalacją maszyny paczkowej w ww. obiekcie był projektem współfinansowanym ze środków pozyskanych w ramach umowy ze Skarbem Państwa. Umowę na przebudowę i rozbudowę hali terminala PP S.A. zawarła w kwietniu 2022 r. Zakres robót przewidzianych do realizacji obejmował wykonanie: przebudowy i rozbudowy budynku biurowo-administracyjnego, magazynowego, przebudowy instalacji, wykonanie kotłowni kontenerowej, dróg dojazdowych i chodników dla pieszych. Okres obowiązywania umowy, w tym zakończenie prac budowlanych zaplanowano do grudnia 2022 r., a wynagrodzenie wykonawcy określono na 23 247 tys. zł brutto⁶⁸. W konsekwencji wprowadzonych zmian projektowych zawarto aneks nr 1 do umowy, który m.in. przesunął termin realizacji etapu II do 28.02.2023 r. Roboty zakończono w lutym 2023 r., odbioru końcowego dokonano w marcu 2023 r. modernizowane obiekty budowlane uzyskały pozwolenie na użytkowanie w kwietniu 2023 r.

Realizując tę inwestycję w efekcie niedostatecznego nadzoru Spółka dopuściła do powstania licznych nieprawidłowości głównie o charakterze formalnym. W jednym przypadku zaniedbania osób odpowiedzialnych za nadzór nad realizacją inwestycji doprowadziły do wprowadzenia nieuzasadnionych zmian w dokumentacji projektowej. Zmiany dotyczyły szerokości bram⁶⁹, których parametry (po zmianie) odbiegały od tych określonych w OPZ⁷⁰. Na etapie prowadzenia robót budowlanych (po zakupie bram o zmienionych parametrach) wycofano się jednak z tej zmiany. W konsekwencji czego PP S.A. poniosła dodatkowe wydatki związane z zakupem 12 bram o wymiarach innych niż wymagane OPZ o łącznej wartości przekraczającej [.....]⁷¹ tys. zł, co było działaniem niecelowym i niegospodarnym.

Wprowadzona na etapie prac projektowych zmiana nie została poparta szczegółową analizą, a jedynie wynikała z propozycji projektanta, której uzasadnieniem było dostosowanie do parametrów istniejących już bram, nie była ona skorelowana z wymaganiami maszyny do sortowania, która miała zostać umieszczona w hali.

Ponadto realizując umowę na wykonawstwo robót naruszono jej postanowienia m.in. nie zawierając umowy z nadzorem autorskim niezwłocznie po rozpoczęciu robót budowlanych, a dopiero 73 dni po zawarciu umowy na realizację robót budowlanych oraz 56 dni po rozpoczęciu tych robót. Tymczasem, w okresie trwania robót budowlanych do czasu podpisania umowy na nadzór autorski⁷² podczas rad budowy sygnalizowane były problemy dotyczące błędów i wad projektowych. Nie podjęto także działań w celu kontynuacji umowy na nadzór autorski, która to umowa obowiązywała do końca listopada 2022 r., podczas gdy inwestycja, której ten nadzór dotyczył została zakończona 7.02.2023 r., tj. po 69 dniach od zakończenia świadczenia umowy na nadzór autorski. Inne stwierdzone nieprawidłowości dotyczyły nieegzekwowania zapisów umów na wykonawstwo, nadzór autorski i dotyczącej powołania inwestora zastępczego m.in. w zakresie odbiorów technicznych, prowadzenia dziennika budowy i odbioru niekompletnej dokumentacji powykonawczej oraz dokumentacji odbioru końcowego przebudowy i rozbudowy WER we Wrocławiu.

⁶⁸ W pkt. 31.2 umowy na wykonawstwo dodatkowo ustalono, że wykonanie i rozliczenie robót o wartości powyżej 110 % kosztorysu wyceny będzie wymagało negocjacji cen jednostkowych robót pozostałych do wykonania oraz zawarcia aneksu do umowy.

⁶⁹ W osi A obiektu.

⁷⁰ W OPZ na wykonanie dokumentacji projektowej zaplanowany został wymiar bramy 2 x 3 m, następnie w trakcie trwania prac projektowych zmniejszono ilość bram z 14 na 12 oraz wymiar na 2,8 x 3. Na etapie robót budowlanych ponownie dokonano zmiany wymiaru bram na 2 x 3 m.

⁷¹ Na podstawie art. 5 ust. 2 ustawy z dnia 6 września 2001 r. o dostępie do informacji publicznej (Dz. U. z 2022 r. poz. 902) i art. 11 ust. 2 ustawy z dnia 16 kwietnia 1993 r. o zwalczaniu nieuczciwej konkurencji (Dz. U. z 2022 r. poz. 1233) wyłączono jawność informacji w zakresie kwoty. Wyłączenia tego dokonano w interesie przedsiębiorcy, który oznaczył tę informację jako tajemnicę przedsiębiorstwa.

⁷² Umowa Nr N0019146 zawarta 7.07.2022 r. pomiędzy PP S.A. a projektantem Smok Grupa Projektowa – Maciej Smok.

Montaż maszyny sortującej w WER Wrocław

Projekt strategiczny dotyczący dostawy i montażu maszyny sortującej miał na celu usprawnienie sieci logistycznej pod kątem rozwoju usług KEP oraz zmniejszenie kosztów utrzymania infrastruktury logistycznej – projekt finansowany ze środków pozyskanych w ramach umowy ze Skarbem Państwa. PP S.A. 30.08.2021 r. zawarła z dostawcą umowę, której przedmiotem była m.in.: dostawa kompletnego środowiska testowego⁷³ dla maszyny sortującej oraz opracowanie projektu technicznego, dostawa, instalacja, uruchomienie, instruktaż operatorów oraz świadczenie serwisu gwarancyjnego trzech maszyn sortujących (po jednej dla lokalizacji) w tym w WER Wrocław.

Odbioru maszyny sortującej dokonano 21.04.2023 r. zgodnie z przyjętym harmonogramem, co zostało potwierdzone protokołem odbioru końcowego. Prawidłowo także zostały przeprowadzone procedury dotyczące testów odbiorowych zawierających m.in. plan testów i scenariusze testowe.

Przeprowadzone w toku kontroli oględziny przebudowanej i rozbudowanej hali terminala (część biurowo – administracyjna oraz część magazynowa) oraz maszyny sortującej wykazały, że w zakresie poddanych oględzinom zostały one wykonane zgodnie z założeniami projektowymi, zostały wyposażone we wszystkie wymagane elementy oraz nie posiadały śladów uszkodzeń bądź zniszczeń.

Pozyskanie i montaż maszyny do sortowania przesyłek KEP dla WER Zabrze

W latach 2016–2020 PP S.A. zrealizowała zadanie inwestycyjne „Automatyzacja Procesów Logistycznych – Pozyskanie maszyny do sortowania przesyłek KEP⁷⁴ dla POL WER Zabrze”, na które wydatkowano łącznie 43 476,3 tys. zł brutto. Realizacja powyższej inwestycji uzasadniona była koniecznością usprawnienia i skrócenia procesu rozdziału paczek, zapewnienie obsługi zwiększonych wolumenów przesyłek KEP oraz częściowe zastąpienie pracy ludzkiej.

Odbioru końcowego ww. zadania dokonano na podstawie ośmiu protokołów w okresie od 21.02.2018 r. do 9.05.2018 r. W siedmiu z nich wykazano usterki wraz z terminem ich usunięcia. W ostatnim protokole odbioru końcowego odnotowano, że wszystkie usterki zostały usunięte. Wykonawca sporządził i przekazał zamawiającemu dokumentację powykonawczą. W październiku 2022 r. na zlecenie PP S.A. wykonana została ekspertyza budowlana w zakresie poprawności wykonania dobudówki do hali WER Zabrze. Niezależny rzeczoznawca budowlany stwierdził, że część robót została wykonana niezgodnie z projektem budowlanym oraz specyfikacjami technicznymi wykonania i odbioru robót budowlanych (STWiORB), zalecając naprawę wadliwych elementów. Stwierdzone nieprawidłowości dotyczyły m.in. pofalowania membrany dachowej na powierzchni połączenia wewnętrznej przestrzeni ścianek attyki, rozwarcie blach doczołowych połączenia montażowego rygla środkowej ramy nośnej dachu.

PP S.A. jednak nie zrealizowała zaleceń ekspertyzy sporządzonej przez niezależnego rzeczoznawcę budowlanego w zakresie naprawy pokrycia dachowego nowej części hali WER Zabrze, w zamian uzyskała wydłużenie gwarancji wykonawcy na pokrycie dachowe nowej części hali WER Zabrze o dwa lata. Jednocześnie nie wyegzekwowano od wykonawcy rozbudowy i przebudowy hali WER Zabrze przedłużenia okresu ważności gwarancji ubezpieczeniowej właściwego usunięcia wad i usterek.

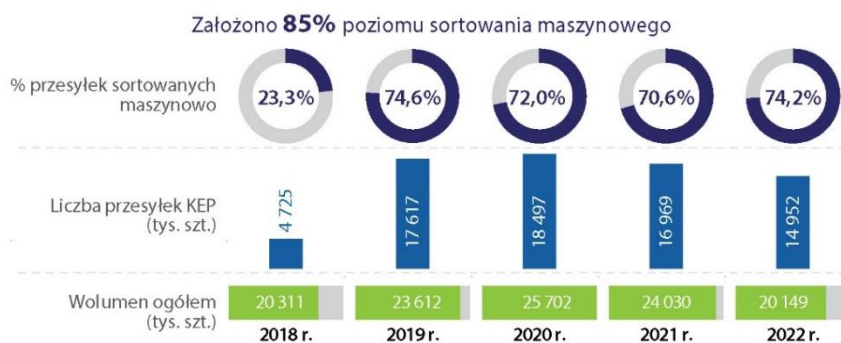
Uruchomienie maszyny sortującej umożliwiło obsługę zakładanych wzrostów wolumenowych – w szczytowym pod względem skali obsługiwanych wolumenów 2020 r. WER Zabrze obsłużył o 78 % więcej przesyłek KEP niż w 2014 r., stanowiącym punkt odniesienia dla przeprowadzonej analizy zakupu maszyny.

⁷³ Środowisko testowe, tj. rozwiązanie IT – środowisko systemowo-sprzętowe, które pozwala na symulację środowiska maszyny w tym platformy oprogramowania, platformy sprzętowej IT w szczególności w zakresie integracji z systemami zamawiającego oraz funkcjonalności oprogramowania aplikacyjnego i dedykowanego, które zostały zaimplementowane w dostarczonych maszynach.

⁷⁴ Przesyłki kurierskie, ekspresowe i paczkowe.

Infografika nr 5

Wybrane wskaźniki efektywności WER Zabrze

Źródło: opracowanie własne NIK.

W latach 2018–2022 maszyna w WER Zabrze posortowała odpowiednio od 23,3 % do 74,6 % wolumenu przesyłek paczkowych ogółem sortowanych w WER Zabrze. Wynik ten jednak był niższy od zakładanego przed rozpoczęciem inwestycji poziomu 85 % (założenie sformułowane w 2014 r.). Przyczyną nieosiągnięcia założonego poziomu była zmniejszona liczba przesyłek w całej Spółce oraz zmiany w strukturze obsługiwanych wolumenów (w stosunku do 2014 r. w wolumenach ogółem odnotowano wzrost udziału przesyłek niepodlegających sortowaniu maszynowemu).

Uruchomienie maszyny sortującej przyczyniło się m.in. do: poprawy terminowości przesyłek obsługiwanych przez WER Zabrze E2E (od nadania do doręczenia) dla KEP od 90,3 % w 2018 r. do 97,7 % w 2022 r. (od 2019 r. wskaźnik ten jest wyższy niż średnia dla całej PP S.A.⁷⁵). Zakup maszyny nie spowodował jednak znacznego zmniejszenia zatrudnienia w WER Zabrze w obszarze KEP, gdyż średni stan zatrudnienia w latach 2018–2022 w obszarze KEP, w WER Zabrze wyniósł odpowiednio: 105,1 etatu, 118,0 etatu, 128,6 etatu, 112,7 etatu i 104,5 etatu.

⁷⁵ Wskaźnik terminowości E2E dla KEP dla całej Poczty Polskiej wyniósł 91,4 % w 2018 r., 93,3 % w 2019 r., 93,4 % w 2020 r., 94,9 % w 2021 r. i 94,8 % w 2022 r.

6. ZAŁĄCZNIKI

6.1. Metodyka kontroli i informacje dodatkowe

Cel główny kontroli	Czy Poczta Polska S.A. prowadziła działalność w ramach wybranych inwestycji w sposób legalny, gospodarny, celowy i rzetelny?
Cele szczegółowe	<ol style="list-style-type: none"> 1. Czy sposób przygotowania i realizacji strategii w zakresie działalności inwestycyjnej zapewniał osiągnięcie jej celów? 2. Czy Poczta Polska S.A. rzetelnie, w sposób legalny i gospodarny zrealizowała wybrane inwestycje?
Zakres podmiotowy	Poczta Polska S.A. (centrala), Poczta Polska S.A. (ośrodki infrastruktury/regiony dystrybucji) *.
Kryteria kontroli	Kontrola przeprowadzona na podstawie art. 2 ust. 1 ustawy o NIK, z uwzględnieniem kryteriów: legalności, gospodarności, celowości i rzetelności.
Okres objęty kontrolą	Lata 2020–2023 (I półrocze) z wykorzystaniem dowodów sporządzonych przed lub po tym okresie.
Działania na podstawie art. 29 ustawy o NIK	W ramach postępowania kontrolnego w trybie art. 29 ust. 1 ustawy o NIK uzyskano informacje z Kancelarii Prezesa Rady Ministrów odnośnie realizacji umowy inwestycyjnej, przedmiotem której było zobowiązanie się PP S.A. do przeznaczenia środków pozyskanych z objęcia przez Skarb Państwa akcji wyemitowanych w wyniku podwyższenia kapitału zakładowego PP S.A. na realizację inwestycji polegającej na zmianie modelu architektury sieci logistycznej PP S.A. w latach 2021–2025.
Terminy realizacji kontroli	Kontrolę rozpoczęto 16 maja 2023 r., a zakończono 13 października 2023 r. (data podpisania ostatniego wystąpienia pokontrolnego).
Pozostałe informacje	W wyniku przedmiotowej kontroli sporządzono dwa wystąpienia pokontrolne. Do jednego wystąpienia pokontrolnego NIK kontrolowany złożył 34 zastrzeżenia, które po rozpatrzeniu przez komisję rozstrzygającą zostały uwzględnione w części (sześć zastrzeżeń) i oddalone w pozostałym zakresie.
Stan realizacji wniosków pokontrolnych	Na dzień 30 listopada 2023 r. w wystąpieniach pokontrolnych sformułowano sześć wniosków pokontrolnych, które według stanu na dzień 17 kwietnia 2024 r. były w trakcie realizacji.
	Na dzień 20 marca 2024 r. zarejestrowano finansowe lub sprawozdawcze skutki nieprawidłowości w kwocie 113 731,8 tys. zł.

Wykaz jednostek kontrolowanych

Lp.	Jednostka organizacyjna NIK przeprowadzająca kontrolę	Nazwa jednostki kontrolowanej	Imię i nazwisko kierownika jednostki kontrolowanej
1.	Departament Infrastruktury	Poczta Polska S.A. (centrala)	Krzysztof Falkowski
2.	Delegatura NIK w Katowicach	Poczta Polska S.A. (ośrodek infrastruktury)	Krzysztof Falkowski

Wykaz ocen kontrolowanych jednostek

Lp.	Nazwa jednostki kontrolowanej	Ocena kontrolowanej działalności*/	Stany mające wpływ na wydaną ocenę:	
			prawidłowe	nieprawidłowe
1.	Poczta Polska S.A. (centrala)	negatywna	<ul style="list-style-type: none"> - prawidłowa realizacja umowy na dostawę maszyny paczkowej (WER Wrocław). Stwierdzony stan prawidłowy nie miał decydującego wpływu na ocenę. 	<ul style="list-style-type: none"> - nierzetelne przygotowanie Średnioterminowej Strategii PP S.A. 2021-2023; - nierzetelna realizacja Średnioterminowej Strategii; - nie określenie warunków udziału w postępowaniu (APM) w sposób proporcjonalny do przedmiotu zamówienia oraz umożliwiający ocenę zdolności wykonawcy do należytego wykonania zamówienia; - pomimo stwierdzonych naruszeń w terminowej realizacji umowy na dostawę i instalację APM wraz z rozwiązaniem informatycznym nie skorzystano z przysługujących mu uprawnień - do nałożenia kar umownych lub jej wypowiedzenia; - podpisywanie kolejnych aneksów i porozumienia zawierających niekorzystne dla PP S.A. zapisy; - niewyegzekwowanie wniesienia właściwego zabezpieczenia realizacji umowy; - błędy w realizacji umowy budowlanej skutkujące wydatkowaniem nieuzasadnionych wydatków; - realizacja umów na wykonawstwo umów, nadzór zastępczy i nadzór autorski z błędami (9 nieprawidłowości); - dokonanie płatności zaliczkowych (TMS) niezgodnie z umową; - nienaliczenie i niewyegzekwowanie kar umownych (TMS).
2.	Poczta Polska S.A. (ośrodek infrastruktury)	w formie opisowej	<ul style="list-style-type: none"> - uzyskanie zakładanej funkcjonalność dwóch kontrolowanych inwestycji; - wybór wykonawców zgodnie z przyjętymi zasadami; - zabezpieczenie interesu Spółki w umowach; - terminowa realizacja kontrolowanych inwestycji. 	<ul style="list-style-type: none"> - realizacja robót pomimo niedokonania formalnej zmiany umowy; - nierzetelne dokumentowanie części robót; - odbiór bez uwag błędnie wykonanych prac; - niezrealizowanie zaleceń ekspertyzy budowlanej;

*/ pozytywna/negatywna/w formie opisowej

6.2. Analiza stanu prawnego i uwarunkowań organizacyjno-ekonomicznych

Prawo budowlane

1) Obowiązki inwestora.

Zgodnie z art. 18 ust. 1 pkt 4 Prawa budowlanego, do obowiązków inwestora należy zorganizowanie procesu budowy, z uwzględnieniem zawartych w przepisach zasad bezpieczeństwa i ochrony zdrowia, a w szczególności zapewnienie wykonania i odbioru robót budowlanych przez osoby o odpowiednich kwalifikacjach zawodowych.

2) Rozpoczęcie inwestycji.

Zgodnie z art. 28 ust. 1 Prawa budowlanego roboty budowlane można rozpocząć jedynie na podstawie decyzji o pozwoleniu na budowę w wyjątkiem inwestycji określonych w art. 29–31. Warunki wydania pozwolenia na budowę określono w art. 32, do wniosku o pozwolenie na budowę dołącza się m.in. projekt zagospodarowania działki lub terenu oraz projekt architektoniczno-budowlany. A wprowadzanie zmian w projekcie technicznym dotyczących rozwiązań, które podlegały uzgodnieniom, wymaga ponownego uzyskania tych uzgodnień. Odstąpienie od projektu technicznego jest dopuszczalne po dokonaniu przez projektanta zmian w tym projekcie oraz sprawdzeniu tych zmian przez projektanta sprawdzającego, o ile to sprawdzenie jest wymagane (art. 36b).

3) Nadzór nad realizacją inwestycji.

Nadzór nad realizacją inwestycji może być sprawowany na kilka sposobów: poprzez pracowników inwestora, poprzez inspektora nadzoru inwestorskiego, o którym mowa w Prawie budowlanym lub inny sposób np. poprzez Inżyniera Kontraktu określonego w FIDIC. Zgodnie z przyjętym sposobem nadzoru w ramach poszczególnych zadań inwestycyjnych, szczegółowe zasady sprawowania tego nadzoru będą uregulowane w: regulacjach wewnętrznych inwestora, umowie między inwestorem i wykonawcą lub w umowie między Inwestorem i Inżynierem Kontraktu.

4) Odbiory robót budowlanych.

Przepisy Prawa budowlanego nie precyzują w jaki sposób odbiory te mają się odbywać. Tym samym, powinna to określać umowa z wykonawcą. Zgodnie zaś z art. 22 pkt 7 i 9 Prawa budowlanego, do podstawowych obowiązków kierownika budowy należy m.in.: zgłaszanie inwestorowi do sprawdzenia lub odbioru wykonanych robót ulegających zakryciu bądź zanikających, zgłoszenie obiektu budowlanego do odbioru odpowiednim wpisem do dziennika budowy oraz uczestniczenie w czynnościach odbioru i zapewnienie usunięcia stwierdzonych wad.

Gdy dla kontrolowanych inwestycji wprowadzono inspektora nadzoru inwestorskiego (art. 18 ust. 2) to do (art. 25 pkt 3) podstawowych obowiązków inspektora nadzoru inwestorskiego należy m.in. sprawdzanie i odbiór robót budowlanych ulegających zakryciu lub zanikających, uczestniczenie w próbach i odbiorach technicznych instalacji, urządzeń technicznych i przewodów kominowych oraz przygotowanie i udział w czynnościach odbioru gotowych obiektów budowlanych i przekazywanie ich do użytkowania. Ponadto, jeżeli wykonawca inwestycji został wybrany w trybie określonym w pzp to zamawiający został zobowiązany do opisanie przedmiotu zamówienia za pomocą programu funkcjonalno-użytkowego. (art. 103 ust. 2 pzp).

5) Użytkowanie obiektu.

Przed przystąpieniem do użytkowania obiektu budowlanego, na którego wzniesienie jest wymagane pozwolenie na budowę należy zawiadomić organ nadzoru budowlanego o zakończeniu budowy (art. 54 ust. 1 Prawa budowlanego) lub uzyskać decyzję o pozwoleniu na użytkowanie (art. 55).

Kodeks spółek handlowych

Ustawa reguluje tworzenie, organizację, funkcjonowanie, rozwiązywanie, łączenie, podział i przekształcanie spółek handlowych m.in. kompetencje organów tj. walnego zgromadzenia, rady nadzorczej i zarządu oraz zasady reprezentacji.

Statut Spółki PP S.A.

Statut zarejestrowany w Krajowym Rejestrze Sądowym 31 marca 2022 r. tekst jednolity z 24 lipca 2009 r. ze zmianami z lat 2011–2021 określa m.in. firmę spółki, jej siedzibę założyciela, przedmiot działania, a także uprawnienia organów spółki do podejmowania decyzji. Organami spółki PP S.A. są (§ 18) zarząd, rada nadzorcza i walne zgromadzenie. Zarząd (§ 26) prowadzi sprawy Spółki i reprezentuje Spółkę we wszystkich czynnościach sądowych i pozasądowych. Wszelkie sprawy związane z prowadzeniem spraw Spółki, niezastrzeżone przepisami prawa lub postanowieniami Statutu dla Walnego Zgromadzenia lub Rady Nadzorczej należą do kompetencji Zarządu. Prezes Zarządu kieruje pracami Zarządu oraz koordynuje realizację zadań wykonywanych, zgodnie z podziałem kompetencji, przez poszczególnych Członków Zarządu. Tryb działania Zarządu określa Regulamin Zarządu uchwalony przez Zarząd i zatwierdzony przez Radę Nadzorczą. Do składania oświadczeń w imieniu Spółki wymagane jest współdziałanie dwóch członków Zarządu lub jednego członka Zarządu łącznie z prokurentem (§ 27). Uchwały Zarządu wymagają wszystkie sprawy przekraczające zakres zwykłych czynności Spółki w szczególności (§ 28) m.in.: przyjęcie rocznych planów rzeczowo-finansowych oraz strategicznych planów wieloletnich, rozporządzenie składnikami aktywów trwałych w rozumieniu ustawy o rachunkowości, zaliczonymi do wartości niematerialnych i prawnych, rzeczowych aktywów trwałych lub inwestycji długoterminowych, w tym wniesienie jako wkładu do spółki lub spółdzielni, jeśli wartość rynkowa tych składników przekracza 220 000,00 zł, nabywanie składników aktywów trwałych o wartości przekraczającej 2 200 000,00 zł. Rada Nadzorcza sprawuje nadzór nad działalnością Spółki we wszystkich dziedzinach jej działalności (§ 29), a do jej kompetencji należy (§ 30) m.in.: zatwierdzanie strategicznych planów wieloletnich Spółki oraz grupy kapitałowej, zatwierdzanie rocznych planów rzeczowo-finansowych Spółki oraz grupy kapitałowej, udzielanie Zarządowi zgody m.in. na: rozporządzenie składnikami aktywów trwałych w rozumieniu ustawy o rachunkowości, zaliczonymi do wartości niematerialnych i prawnych, rzeczowych aktywów trwałych lub inwestycji długoterminowych, w tym wniesienie jako wkładu do spółki lub spółdzielni, jeśli wartość rynkowa tych składników przekracza 22 000 000,00 zł, nabycie składników aktywów trwałych w rozumieniu ustawy o rachunkowości, o wartości przekraczającej 22 000 000,00 zł, zaciąganie przez Spółkę kredytów lub pożyczek, jeżeli wartość kredytu lub pożyczki przekracza 44 000 000,00 zł. Walne Zgromadzenie obraduje jako zwyczajne lub nadzwyczajne (§ 40), uchwały walnego zgromadzenia wymagają (§ 46) m.in.: podwyższenie i obniżenie kapitału zakładowego Spółki, zaciąganie przez Spółkę kredytów lub pożyczek, jeżeli kwota kredytu lub pożyczki przewyższa wartość 1/3 (słownie: jedna trzecia) kapitału zakładowego Spółki, nabycie składników aktywów trwałych w rozumieniu ustawy o rachunkowości, o wartości przekraczającej 100 000 000,00 zł (słownie: sto milionów złotych) lub 5 % sumy aktywów w rozumieniu ustawy o rachunkowości, ustalonych na podstawie ostatniego zatwierdzonego sprawozdania finansowego.

6.3. Wykaz aktów prawnych dotyczących kontrolowanej działalności

1. Ustawa z dnia 11 września 2019 r. Prawo zamówień publicznych (Dz. U. z 2024 r. poz.1320) – ustawa obowiązuje od dnia 1 stycznia 2021 r.;
2. Ustawa z dnia 29 stycznia 2004 r. Prawo zamówień publicznych (Dz. U. z 2019 r. poz. 1843, ze zm.);
3. Ustawa z dnia 23 listopada 2012 r. Prawo pocztowe (Dz.U. z 2023 r. poz. 1640, ze zm.);
4. Ustawa z dnia 7 lipca 1994 r. Prawo budowlane (Dz. U. z 2024 r. poz. 725 ze zm.);
5. Ustawa z dnia 15 września 2000 r. Kodeks spółek handlowych (Dz. U. z 2024 r. poz. 18, ze zm.);
6. Ustawa z dnia 29 września 1994 r. o rachunkowości (Dz. U. z 2023 r. poz. 120, ze zm.);
7. Rozporządzenie Ministra Rozwoju i Technologii z dnia 20 grudnia 2021 r. w sprawie szczegółowego zakresu i formy dokumentacji projektowej, specyfikacji technicznych wykonania i odbioru robót budowlanych oraz programu funkcjonalno-użytkowego (Dz. U. z 2021 r. poz. 2454).

6.4. Wykaz podmiotów, którym przekazano informację o wynikach kontroli

1. Prezydent Rzeczypospolitej Polskiej
2. Marszałek Sejmu Rzeczypospolitej Polskiej
3. Marszałek Senatu Rzeczypospolitej Polskiej
4. Prezes Rady Ministrów
5. Prezes Trybunału Konstytucyjnego
6. Rzecznik Praw Obywatelskich
7. Przewodniczący Sejmowej Komisji do Spraw Kontroli Państwowej
8. Przewodniczący Sejmowej Komisji Infrastruktury
9. Przewodniczący Senackiej Komisji Infrastruktury
10. Minister Aktywów Państwowych
11. Prezes Urzędu Komunikacji Elektronicznej
12. Prezes Poczty Polskiej S.A.

Ministerstwo Aktywów Państwowych

Podsekretarz Stanu
Jacek Bartmiński

DKA.II.092.19.2024
IK: 1023917
Warszawa, 25 października 2024 r.

Pan
Marian Banaś
Prezes
Najwyższej Izby Kontroli

Dotyczy: informacji o wynikach kontroli NIK nr P/23/018 pn: **Realizacja wybranych inwestycji przez Poczta Polska S.A.**

Szanowny Panie Prezesie,

w związku z przekazaniem w dniu 11 października 2024 r. (pismo znak: KIN.430.4.2023) informacji o wynikach kontroli Najwyższej Izby Kontroli z dnia 3 lipca 2024 r. dotyczącej ww. kontroli - uprzejmie informuję, że Minister Aktywów Państwowych nie zgłasza stanowiska do informacji o wynikach kontroli NIK nr P/23/018 pn: Realizacja wybranych inwestycji przez Poczta Polska S.A.

Z poważaniem
Jacek Bartmiński
podsekretarz stanu
dokument podpisany elektronicznie
1023917.3694170.2943766